

برگردان گات

- پیدایش زرتشت
- آمادگی زمینه ظهور
- رسالت زرتشت
- آموزش های زرتشت

موبد رستم شترادی

Holy Gathas

Translated by:

Mobad Rostam Shahzadi

برگردان گلستا

مؤید رستم سهرادی

۱۰	۱۶
----	----

✓

१०.११

१०.११

اسکن شد

به یاد

شادروان کیخسرو مراد خدادادی

و با سپاس از

بانو رودابه رستم کشاورزی (خدادادی)

برگردان گات‌ها

موبد رستم شهزادی

- پیدایش زرتشت
- آمادگی زمینه برای ظهور
- رسالت زرتشت
- آموزش‌های زرتشت

تهران - ۱۳۸۱

اوستا. فارسی یسنا. گاهان	
برگردان گات‌ها / [برگردان از] رستم شهرزادی. - تهران: فردوس، ۱۳۸۱.	
۱۲۸ ص.	ISBN 964 - 5509 - 84 - X
فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.	
چاپ دوم.	
۱. اوستا یسنا. گاهان. فارسی. الف. شهرزادی، رستم، ۱۲۷۹ - ۱۳۷۹،	
مترجم. ب. عنوان.	
PIR ۴۷۳	۲۹۵/۸۲
الف ۱۳۸۱	
کتاب‌خانه ملی ایران	۱۵۶۵۲ - ۸۱م

خیابان دانشگاه - کوچه میترا - شماره ۷ تلفن ۶۴۱۸۸۳۹ - ۶۴۶۹۹۶۵

برگردان گات‌ها

موید رستم شهرزادی

چاپ دوم انتشارات فردوس - ۱۳۸۱

تیراژ: ۳۵۰۰ نسخه

چاپخانه رامین

همه حقوق محفوظ است

با همکاری نشریه چیستا

شابک X - ۸۴ - ۵۵۰۹ - ۹۶۴ - X ISBN 964 - 5509 - 84 - X

حق چاپ برای کمیسیون برگردان گات‌ها محفوظ است.

۱۷۵۰ تومان

فهرست

پیام اعضای کمیسیون برگردان گات ها	۵
پیش گفتار گات ها	۹
پیش از آغاز	۱۱
پیدایش اشوزرتشت و آمادگی زمینه برای ظهور آن وخشور	۱۴
رسالت اشوزرتشت	۱۶
آموزش های اشوزرتشت	۱۷
برگردان گات ها	۳۳
آغاز اهنودگاه	۳۵
اهنودگاه	۳۹
نخستین موعظه اشوزرتشت به مردم	۴۳
اشتودگات	۶۸
اشتودگات	۷۹
اشتودگات	۸۳
سپنتمدگات	۹۰
سپنتمدگات	۹۲
سپنتمدگات	۱۰۰
وهوخشترگات	۱۰۴
وهیشتواشت گات	۱۱۱
آیه های مربوط به موضوع های مختلف	۱۱۷

به نام و به خشنودی اهورامزدا

پیام اعضای کمیسیون برگردان گات‌ها

به نام ایران و ایرانویج. به نام فرهنگ ایران‌شهر. به نام اشو زرتشت و آموزش‌های والا و اهورایی او و به نام سروده‌های نغز او گات‌ها. برگردان کنونی گات‌ها وسیله کمیسیون برگردان گات‌ها در امریکا شمالی توسط روانشاد دکتر رستم صرفه (کالیفرنیا - امریکا) دکتر مهربان شهروینی (ونکوور - کانادا) و دکتر کیخسرو هروسف (فلوریدا - امریکا) پی‌ریزی شد و با کوشش‌های خستگی‌ناپذیر، این امر مهم مذهبی به مرحله اجرا درآمد. کمیسیون برگردان گات‌ها وسیله دهشمندانی که نام گرامی‌شان در برگ‌های پایانی آمده است، پشتیبانی شد و دهشمندان - دهش‌های خود را به حسابی که در انجمن زرتشتیان شیکاگو گشایش یافت واریز کردند و به‌راستی که این علاقه‌مندان و دهشمندان ستون اصلی و مشوق این گام دینی فرهنگی بوده و هستند و نامشان در تاریخ معاصر زرتشتیان جاویدان می‌ماند.

به این وسیله از انجمن زرتشتیان شیکاگو که قبول مسئولیت نموده و حساب بانکی برای برگردان گات‌ها باز نمودند، تشکر می‌نماییم و

هم‌چنین از سردبیر مهنامهٔ پیک مهر صمیمانهٔ سپاسگزاریم که گزارشات کمیسیون را توسط مهنامه پیک مهر به اطلاع عموم رسانیدند.

خوشبختانه استقبال دهشمندان زرتشتی و غیرزرتشتی براین کام فرهنگی دینی آن‌چنان بی‌شایبه و بی‌دریغ بود که وجوه جمع‌آوری شده نه فقط کافی برای برگردان کات‌ها به فارسی است، بلکه امکان دارد کمیسیون بتواند در آینده کات‌ها را به دیگر زبان‌های زندهٔ جهان نیز (در صورت وجود نیروی انسانی خبره) برگردان کند.

در جهان امروز موجی گسترده بر گرایش به آیین اشوزرتشت وجود دارد که باید پایهٔ اصلی آن کات‌ها باشد. برگردان کنونی کات‌ها بخشی از سروده‌های خود اشوزرتشت است که پایهٔ همهٔ رسایی‌ها و فرهیختگی‌هاست. آن‌گاه سه پایهٔ اخلاقی آدمیان (اندیشه - گفتار و کردار نیک) که اگر بشر امروزی به آن پای‌بند باشد خوشبختی‌اش، تضمین خواهد بود.

بر برگردان کنونی بررسی‌های فراوان صورت گرفت. در عرض چندین سال گذشته با مشاورین کات‌ها تبادل نظر شد. با دانشمندان مکاتبه و مصاحبه انجام گرفت، تا سرانجام کمیسیون برگردان کات‌ها در مشورت نهایی اجرای این کام مهم دینی را به موبد دانشمند آقای رستم شهزادی که برجسته‌ترین دانشمند و خبرهٔ دین بهی در زمان کنونی است سپرد و ایشان با کوشش خستگی‌ناپذیر این کار فرهنگی را با موفقیت کامل به سرانجام رسانیدند که به این وسیله از کوشش و همکاری‌های بی‌دریغ این موبد دانشمند سپاسگزاریم.

کمیسیون برگردان کات‌ها این دفتر برگردان کات‌ها را به فارسی به همهٔ پیروان دین بهی و علاقه‌مندان به کات‌ها در جهان دیروز -

امروز و فردا تقدیم می‌نماید و به‌تمام افرادی که قبلاً به‌برگردان و اشاعه کات‌ها پرداخته‌اند درود می‌فرستد. در ضمن ما اعضای کمیسیون برگردان کات‌ها اندیشیدیم که این گام بزرگ دینی فرهنگی می‌بایستی در مهداشو زرتشت (ایران عزیز) به‌انجام برسد که البته عمل آسانی نبوده است. خوشبختانه در این سرزمین هم اهورامزدا ما را یاری نموده و اعضای کمیسیون برگردان کات‌ها با تصمیمی قاطع و عزمی راسخ تا به‌انجام‌رسانیدن این کار دینی از هیچ‌گونه کوششی دریغ نکرده تا بتوانند این هدیه ذیقیمت را تقدیم علاقه‌مندان به کات‌ها و بشریت نمایند.

کمیسیون برگردان کات‌ها امید راسخ دارد که برگردان کنونی کات‌ها به‌طور نسبی نیاز شیفتگان کات‌ها را به‌فارسی برآورده نموده و شادمان می‌شود که نظریه‌ها و اندیشه‌ها را بداند. باشد که فرهنگ ایران‌شهر و فرهنگ آیین اشوزرتشت با ریشه جاویدان کات‌ها در جهان استوار مانده و دین بهی دینی جاویدان و همیشگی برای بشریت باشد.

با تقدیم بهترین به‌علاقه‌مندان

اعضاء کمیسیون برگردان کات‌ها

روانشاد دکتر رستم صرفه

دکتر مهربان شهروینی - دکتر کیخسرو هروسف (سر دبیر)

پیش‌گفتار گات‌ها

پیش از آغاز

گات‌ها از کهن‌ترین و سپنتا‌ترین بخش‌های اوستاست که از خود اشوزرتشت به یادگار مانده. گات‌ها جمع گات به‌چم سرود یا شعر و گفتار منظوم است. گات در زبان پهلوی به گاس تبدیل شده و به فارسی گاه گوییم. در علم موسیقی امروزی ایران هنوز واژه گاه به معنی آهنگ یا نُت موسیقی باقی مانده، مانند سه گاه و چهارگاه. در زبان سانسکریت، گات به صورت گیت git درآمده که بعدها به عربی جیت یا جید تلفظ می‌شود و تجوید به معنی خواندن قرآن با آهنگ و وزن می‌باشد. به طور کلی کهن‌ترین ادبیات هر قومی را سرود یا شعر یا مناجات تشکیل می‌دهد، زیرا مردم می‌توانند شعر و ترانه و سرود را به آسانی از بر کنند و به خاطر بسپارند. ادبیات منشور بعدها پیدا می‌شود که آن هم پس از پیدایش خط و نوشتار به وجود می‌آید.

بنابراین اهمیت و تقدس گات‌ها در میان ایرانیان از روزگار بسیار باستان شناخته شده بود، به طوری که اوستاهای بعدی همه آیات گات‌ها را به نیکی و احترام نام می‌برند، از جمله در یسنای ۵۷ که به نام ستوت یشت معروف است آمده: «ما می‌ستاییم کسی که برای نخستین بار گات‌های اشوزرتشت را بسرود.» در وندیداد که کتاب فقهی دین زرتشتی است، در فرگرد ۱۹ بند ۳۸ از پنج گات‌های زرتشت یاری می‌طلبد و در نخستین کرده و یسپرد نیز از گات‌های زرتشت به طور جداگانه نام می‌برد و به هر یک درود می‌فرستد.

یکی از دلایل تقدس زیاد و اهمیت فوق‌العاده گات‌ها، از میان دیگر بخش‌های اوستا، این است که تمام اصول دین و آموزش‌های کیش زرتشتی در آن گنجانیده شده است، گرچه دیگر بخش‌های اوستا را نیز نمی‌توان از نقطه نظر یادگارهای کتبی فقهی و تاریخی و علمی و حماسی و آیینی کم‌اهمیت‌تر دانست، ولی هیچ‌کدام از لحاظ دارا بودن مفاهیم و معانی ژرف خداشناسی و بیان دلکش و ارزش مینوی به پای گات‌ها نمی‌رسند. به راستی می‌توان گفت که گات‌های اشوزرتشت کتاب اصول دین زرتشتی و بخش‌های دیگر اوستا فروغ دین و شریعت و فقه زرتشتی است.

گات‌ها دارای پنج بخش است که روی هم به هفده «ها» یا «هات» تقسیم شده است و چون نگینی در میان یسنا جای دارد.

گات‌های پنج‌گانه عبارتند از: ۱- اهنود Ahnavad گات ۲- اُشتود ostavad گات ۳- سپنتمد spantamad گات ۴- وهوخستر

vohuḱsatr گات ۵- و هیشتوایش vahištuišt گات. کتاب‌های دیگر

اوستا عبارتند از:

۱- یسنا

۲- ویسپرد

۳- یشته‌ها

۴- وندیداد

۵- خرده اوستا. و قدیمی‌ترین بخش‌های اوستا یشته‌ها

می‌باشد.

پیدایش اشوزرتشت و آمادگی زمینه برای ظهور آن وخشور

در میان مردم جهان چه در گذشته و چه در حال و آینده، این باور رواج داشته و دارد که پیامبران و رهبران دینی و سیاسی، زمانی ظهور خواهند کرد که جهان مالا مال از ستم و بیدادگری شود و فریاد و ناله بیچارگان و ستم دیدگان به عرش اعلیٰ رسیده باشد. پس آن‌گاه خداوند رهبر و راهنمایی خواهد فرستاد تا جهان را پر از عدل و داد، و دست ستمگران و زورگویان را از دامان ناتوانان و بیچارگان کوتاه کند.

بنابر سروده‌های اوستا و نوشته‌های ودای vedā هندوان از جمله یسنای ۲۹، که مقدمه‌ای بر گات‌هاست، آمده که:

روان آفرینش پیش از ظهور اشوزرتشت به نمایندگی از سوی
ستم دیدگان نزد پروردگار یکتا به دادخواهی برخاسته گوید: ای

اهورامزدا، من که روان آفرینش و روح و وجدان عالمیان هستم، با دست‌های برافراشته از تو درخواست می‌کنم، مبادا هرگز نیکوکاران دچار رنج و آزار شوند و به پارسایان و کارگران درست‌کار از سوی بدخواهان رنج و آسیب رسد، یا بر آنان فرمانروایی کنند.

باز در یکی دیگر از کتاب‌های دینی هندوان به نام بگه‌ود گیتا Baga vad gita که بخشی از مهابهارت و بعد از گات‌ها از باستانی‌ترین نوشته‌های دینی به‌شمار می‌آید، آمده است:

هنگامی که دین رو به زوال رفته و بی‌دینی در ترقی است، زمانی که نیکوکاران در عسرت به‌سر می‌برند و بدکاران در عسرت، آن‌گاه خداوند پیامبری را برمی‌انگیزد تا نیکان را پشت و پناه باشد و بر بدان و زورگویان شکست آورد.

از طرف دیگر در همه دین‌های بزرگ جهان، ظهور منجیان بشر را در آخرالزمان وقتی بشارت داده که جور و ستم و بیدادگری عالمیان را به‌ستوه آورده و آن‌گاه است که به عقیده زرتشتیان سیوشانس پیروزگر برای گسترش عدل و داد پدیدار خواهد شد. شادروان فردوسی حماسه‌سرای نامی ایران در شاهنامه خود می‌فرماید، هر وقت مردم جهان:

زیسمان بگردند و از راستی گرامی شود کژی و کاستی

بریزند خون از پی خواسته شود روزگار بد آراسته

آن‌گاه خداوند فردی را همانند اشوزرتشت مأمور اصلاح زندگی بشر می‌کند تا به‌دست او بساط ستمگران برچیده شود و

ناتوانان و بی‌نویان به‌نوا رسند و این است که آن مدیحه‌سرای
بزرگ به دنبال پیدایش آن و خشور می‌فرماید:

یکی پاک پیدا شد اندر زمان به‌دست اندرش مجمر عودیان
خجسته پی و نام او زردهشت که اهریمن بدکنش را بکشت
به‌شاه جهان گفت پیغمبرم تو را سوی یزدان همی رهبرم.

سپس آن‌گاه مزدای پاک کلام‌الهام‌بخش خود را به‌صورت آیات
گات‌ها که فرمان‌هایش سراسر بر راستی و درستی استوار است
برای رستگاری جهانیان به‌زرتشت سپرد و او را مأمور رهبری
مردم جهان ساخت. (یسنا۱ ۲۹، بند ۲)

رسالت اشوزرتشت

یکی از مهم‌ترین رسالت‌های هر پیامبری رهبری بشر به‌سوی
راستی و درستی و یکتاپرستی است تا به‌وسیله آن صلح و آرامش
مردمان فراهم شود و دست ستم‌پیشگان و مردم‌فریبان از دامان
درماندگان و گمراهان کوتاه گردد. اشوزرتشت درباره رسالت خود
برابر یسنا۱ ۲۸ بند ۴ می‌فرماید:

ای اهورامزدا من آگاهم که مرا برای رهبری روان مردم جهان
گماشته‌ای و از یاداشی که برای کردار بد و نیک می‌بخشی خبر دارم و
آماده‌ام، تا زمانی که مرا تاب و توان است، به مردم بیاموزم که

به سوی راستی راه پویند. ای اهورامزدا - من که زرتشت هستم از تو درخواست می‌کنم، به من تاب و توانایی بخشی که از پرتو راستی و پاک‌منشی بتوانم آرامش و آسایش جهانیان را فراهم سازم (یسنا ۲۹، بند ۱۰) ای مزدا به من نیروی راستی و پاک‌منشی و شجاعت روحی عطا فرما تا مردم جهان مرا به آسانی بپذیرند و جهانیان آموزش‌های مرا دریابند، چه برای این کار بزرگ تنها چشم امیدم به یاری و پشتیبانی توست. (یسنا ۲۹ بند ۱۱)

آموزش‌های اشوزرتشت

۱- توحید یا یکتاپرستی

اشوزرتشت برابر یسنای ۲۸ بند ۳ در تعلیم یکتاپرستی مقدم و پیشرو دیگر پیامبران است. او می‌فرماید:

من این سرودهای ستایش خود را آن‌سان که پیش از این کسی نسروده است نثارت می‌کنم - ای اهورامزدا، ای روان راستی و ای نیک‌اندیش واقعی، از تو درخواست می‌کنم تا در جهان نیروی فناپذیر معنوی تجلی نماید. اینک که تو را با ستایش خود فرا می‌خوانم به سویم شتاب و مرا کامیاب گردان. ای مردم، اینک شما را از پیامی آگاه سازم که تا حال کسی نشنیده - فرمانی که شنیدن آن برای بدکاران و دروغ‌پرستان ناگوار خواهد بود، ولی برای کسانی

که از ته دل به مزدا ایمان آورند دل پذیر می باشد. (یسنا ۳۱ بند یک)
از آن جایی که برگزیدن بهترین راه برای مردم کار دشواری است
من برای رهبری شما برگزیده شده ام. رهبری که اهورامزدا گواه
راستی و درستی گفتار اوست. باشد که همه برابر آیین مقدس مزدا
زندگی کنیم. (یسنا ۳۱، بند ۲)

ای مزدا - ای اندیشمند بزرگی که از روز نخست افلاک را با نور خود
روشن ساختی و با نیروی خرد خویش به این درستی و خوبی نظم و
هنجار دادی - ای کسی که همواره یکسانی، فروغ ایمان و نور
پاک منشی را بر همه بتابان. (یسنا ۳۱، بند ۷)

ای مزدا - هنگامی که تو را با نیروی خرد و اندیشه ژرف جست و جو
کردم و با دیده دل به تو نگریستم دریافتم که تویی سرآغاز و سرانجام
همه چیز - تویی سرچشمه خرد و اندیشه و تویی آفریننده راستی و
پاکی و تویی داور و دادگر همه کردار مردمان. (یسنا ۳۱، بند ۸)

اهورامزدا از هر کار آشکار و نهان مردم آگاه است و گناهان کوچک
و بزرگ همه را با دیدگان روشن بین خود می بیند و پیوسته همه
کارها را برابر قانون ابدی خویش پاداش و جزای می دهد.
(یسنا ۳۱، بند ۱۳)

تنها اهورامزداست که کیفر کارهای مردم را در گذشته و حال و آینده به درستی خواهد داد، چه او برای هر کار نیک یا بدی پاداش و سزایی مقدر داشته و حساب همه کارها را در روز بازپسین منظور خواهد داشت.

(یسنا ۳۱، بند ۱۴ و ۱۵)

برای رسیدن به خوشبختی و بخشایش اهورایی باید همگی شما ای خویشان و همکاران و یاران و همچنین شما ای دیوپرستان رو به سوی خدای یکتا آورید - پروردگارا بشود که ما همه پیامبر پیغام تو باشیم و کسانی را که دشمن راه و نام تو هستند از خود دور نگه داریم.

(یسنا ۳۲، بند ۱)

من که زرتشت هستم برای ستایش تو، همه هستی و جان خود را با اندیشه و عشق واقعی به تو پیشکش می کنم و در راه پارسایی، همه کردار و گفتار و نیروهای خود را در فرمانبرداری از تو آماده کرده ام.

(یسنا ۳۳، بند ۱۴)

ای مزدا چه بزرگ است نیروی تو و چه زیاد است آرزوی من در انجام خدمت به تو، تا این که به پیروی از فرمانت با نیروی پارسایی و مهربانی به یاری و حمایت از بیچارگان و ناتوانان برخیزم.

(یسنا ۳۴، بند ۵)

چون تو ای مزدا سرچشمه راستی و همه نیروها هستی، ما را رهبری
فرما تا در پرتو نیروهایت دوران زندگی خاکی را چنانچه بایسته
است بگذرانیم و در پایان با روانی پاک به سویت بازگردیم.

(یسنا ۳۴، بند ۶)

آن‌گاه تو را مقدس شناختم ای اهورامزدا که تو را سرآغاز و سرانجام
همه چیز دانستم و دریافتم که تو از روز ازل نتیجه و بازتاب هر گفتار و
کردار نیک یا بدی را مقرر فرمودی، و داوری تو پیوسته بر این اصل
است که بدی بهره‌بدان و نیکی پاداش نیکان است تا روز بازپسین.

(یسنا ۴۳، بند ۵)

باز درباره یکتاپرستی نگاه کنید به: یسنا ۴۳، بند ۷ و ۸ و بند
۱۴؛ یسنا ۴۴ بند ۳ و ۴ و ۵؛ یسنا ۴۵ بند ۶ و ۷ و ۸ و ۱۱؛
یسنا ۴۷ بند ۲ و ۳؛ یسنا ۴۹، بند ۱۰؛ یسنا ۵۰ بند ۹ و ۱۰ و
۱۱.

۲- آزادی انتخاب راه

ای مردم گفتار نیک دیگران را بشنوید و با اندیشه روشن در آن
بنگرید و میان نیک و بد را خود داوری کنید، زیرا پیش از آن که
فرصت از دست برود، هر مرد و زن باید خودش راه خود را
برگزیند. بشود که به یاری خرد اهورایی درگزینش راه نیک

کامران گردید.

(یسنای ۳۰، بند ۲)

کسانی که از نیروی خرد ایزدی و نیک اندیشی و راستی برخوردار باشند، در انتخاب راه نیک کامیاب گردند و به پاداش آن در دو جهان بهره نیک یابند.

(یسنای ۳۰، بند ۷)

ای مردم، اگر از قانون ازلی که مزدا برقرار داشته آگاه می شدید و از خوشی و پاداش نیک راستی و پادافره زشت بدی در این جهان و جهان دیگر با خبر می شدید، آن گاه به راهی می رفتید که روزگارتان به خوشی بگذرد.

(یسنای ۳۰، بند ۱۱)

ای اهورامزدا تویی آفریننده جهان مادی و خرد مینویی و تویی که به مردم جهان اختیارگزینهش راه نیک و بد دادی تا بنا به میل خود یا به سوی رستگاری شتابند یا به گمراهی گرایند.

(یسنای ۳۱، بند ۹ و ۱۰)

ای مزدا هنگامی که در روز نخست با خرد خویش به کالبد ما جان بخشیدی و به ما نیروی اندیشه و قوه تمیز نیک از بد دادی - خواستی که هر کس بنا به اراده خود و با آزادی کامل راهی را که خود صلاح داند برگزیند.

(یسنای ۳۱، بند ۱۱ و ۱۲)

اکنون می‌خواهم سخن گویم، همه‌گوش‌هوش‌فرا دهید ای کسانی که از نزدیک و دور برای آگاه‌شدن آمده‌اید، همه‌تان آن را به‌خاطر بسپارید تا مبادا آموزگار دروغ شما را گمراه‌کند یا با گفتار نادرست، خرد و روان شما را تباه سازد. (یسنای ۴۵، بند ۱)

پیروان دروغ نمی‌خواهند مردم به‌سوی راستی روند و می‌کوشند تا آنان را از پیشرفت در زندگی و آبادانی شهر و روستای خود باز دارند. چنین کسانی کردارشان زشت و ویرانگر است. بی‌گمان کسانی که به‌دشمنی با آنان برخیزند به‌راه راست و آیین نیک اهورایی گام می‌نهند. (یسنای ۴۵، بند ۴)

ای مردم جهان، آگاهتان سازم، هرگاه بخواهید نیک را از بد بازشناسید، باید برابر آیین اهورایی و قانون ازلی رفتار کنید تا بتوانید به‌راستی برسید. (یسنای ۴۶، بند ۱۵)

کسی که اندیشه خود را متوجه راه نیک یا بد کند با گفتار و کردار خود شخصیت خود را در آن راه به‌وجود می‌آورد و اراده او پیرو آن راه خواهد بود. برابر آیین مزدا و خرد پاک او، هرکسی در دو جهان جای ویژه‌ای برابر خرد و وجدان خود خواهد داشت.

(یسنای ۴۸، بند ۴)

۳- سپنتامینو و انگره‌مینو یا خیر و شر

اشوزرتشت اساس و پایه هستی و آفرینش را بر دو نیروی همیستار یا متضاد استوار داشته است و گردش ماه و زمین و سیارات و ستارگان را بر کنش و واکنش این دو نیروی برین می‌داند که هردو آفریده اهورامزداست. امروز دانشمندان این دو نیرو را به نامهای مختلف چون دافعه و جاذبه، مثبت و منفی، کنش و واکنش، ماده و انرژی، جسم و روح و غیره می‌نامند. در نزد پروردگار هیچ یک از این دو نیرو بد یا نیک نیست بلکه لازم و ملزوم یکدیگرند، ولی هنگامی که ما این دو نیرو را با میزان اندیشه و پندار خود می‌سنجیم، یکی را نیک می‌پنداریم و دیگری را بد و حتی همین نیکی و بدی ما صورت عام و مطلق ندارد و بنا به محیط و زمان و مکان هر گروهی از مردم، این پندار فرق می‌کند، زیرا در جایی عملی را بر خلاف دیگران نیک یا بد می‌دانند. مولوی معنوی گوید:

پس بد مطلق نباشد در جهان بد به نسبت باشد این را هم بدان

در گات‌های اشوزرتشت، آنچه را که به تصور گروهی از مردم نیک می‌آید، آن را منتسب به سپنتامینو یعنی منش نیک و پاک و آنچه را که بد و زشت می‌آید، منتسب به انگره‌مینو یا منش زشت و ناپاک می‌شمارد و انگره‌مینو که بعدها در زبان فارسی اهریمن شده است، همیشه در برابر سپنتامینو ذکر می‌شود، نه در برابر اهورامزدا.

از یسنای ۳۰، بند ۳ به خوبی آشکار است که نیکی و بدی زاییده فکر و اندیشه بشر است نه اصل مطلق خلقت، چنانچه اشوزرتشت در این یسنا می‌فرماید:

آن دوگوهر همزادی که در آغاز در اندیشه آدمی پدیدار گشتند، یکی «سپتتامینو» یعنی نیکی در اندیشه و گفتار و کردار و دیگری «انگرمینو» یا اهریمن یعنی بدی در اندیشه و گفتار و کردار است. از میان این دو، دانا نیک را برمی‌گزیند و نادان بد را. هنگامی که این دوگوهر همزاد به هم رسیدند، هستی و نیستی و حرکت و سکون پدیدار شد و تاهستی برقرار است بدترین زشتی و مرگ بهره‌پروان بدی و بهترین هستی و نیکی پاداش پیروان خوبی است. از میان این دوگوهر، نادان زشت‌گرا به زشت‌ترین کردار گراید و خردمند نیک‌گرا که پیوسته خواستار نیکی و خشنودی پروردگار است کردار نیک را که با خردمینویی و ایزدی آراسته است اختیار کند.

از میان این دوگوهر، هواخواهان دروغ چون نمی‌توانند نیک را از بد تمیز دهند، هنگام مشورت با یاران نادان و بداندیش خود، دیو فریب‌فرارسد و آنان را به‌گزینش زشت‌ترین اندیشه وادارد و سپس برای انجام کردار زشت چون با مقاومت نیکان برخورد کنند، ناچار به‌سوی خشم و زور روی آورند و به‌این وسیله زندگی آدمیان را به تباهی کشند.

(یسنا ۳۰، بند ۳ تا ۷)

و پیرو آن آیه، اشوزرتشت می‌فرماید:

می‌خواهم از دو گوهر یا دو گونه روش اندیشیدن در آدمی سخن گویم که یکی پاک است (سپتامینو) و دیگری پلید (انگرمینو). این دو همیستار و ضدیکدیگرند و هیچ یک در پندار و گفتار و کردار و آموزش و آرزو و باوری و روان با هم یگانه و یکسان نیستند.

(یسنا ۴۵، بند ۲)

۴. لشوزرتشت بر ضد موهومات و خرافات مذهبی است

آموزگار دروغ تعالیم مقدس را تحریف می‌کند و با آموزش‌های نادرست خویش اساس زندگی مردم را به هم می‌ریزد. چنین کسانی همه را از بخشش گران‌بهای عقل و خرد و به کارگماردن اندیشه درست و راست باز می‌دارد.

(یسنا ۳۹، بند ۹)

چنین کسانی آموزش‌های کتاب مقدس را که می‌گویند به زمین و نعمت‌های آن و به خورشید حیات بخش و عناصر سودمند جهان به دیده احترام بنگرید، گفتاری پوچ و بی‌معنی می‌شمارند و بدکرداران را پول و رشوه می‌دهند تا نیک‌اندیشان و رهروان راه راستی را بیازارند و کشتزارها و خانه‌های آنان را ویران کنند و بر ضد پیروان راستی سلاح به کار برند.

(یسنا ۳۲، بند ۱۰)

اینان با آموزش‌های نادرست خویش مردم را از کردار نیک باز دارند و حیوانات را با فریاد و شادی قربانی کنند و با گفتار گمراه‌کننده، مردم را

بفرینند و به جان یکدیگر اندازند تا آنان بتوانند با جور و ستم بر مردم
سروری کنند. (یسنا ۳۲، بند ۱۲)

دیرباز است که این گروه، از خیل هواخواهان دروغ یاری می جویند تا
به مردم بفهمانند که با گوشت و خون گاو قربانی شده و آشام سکرآور،
می توان تباهی و مرگ را از خود دور داشت.
(یسنا ۳۲، بند ۱۴ و یسنا ۴۸، بند ۱۰)

کسی که با اندیشه و گفتار و کردار با بدی پیکار کند و با دست و زبان
خویش از پیشرفت بدی بکاهد، یا یکی از بدکاران را به راه راست رهبری
کند، چنین کسی خشنودی اهورامزدا را فراهم ساخته است.
(یسنا ۳۳، بند ۲)

۵. کار و کوشش و آبادانی

ما خواستاریم از زمره کسانی باشیم که جهان را به سوی آبادانی و
پیشرفت و مردم را به سوی راستی و پارسایی رهنمایند. (یسنا ۳۰، بند ۹)

از این دو راه، آن که نیک اندیش و در پیشبرد جهان کوشاست، راه
رستگاری را اختیار کند و آن که بداندیش و تن پرور است جز از رنج و
سختی بهره ای نخواهد برد. (یسنا ۳۱، بند ۱۰)

هیچ یک از این گناه کاران از درس زندگی و نتیجه کار و کوشش آگاه
نیستند و از داوری و کیفر پروردگاری خبرند (یسنا ۳۲، بند ۷)

پاداش گران بهای مزدا از آن کسی است که در زندانی به کار و کوشش
پردازد و در آبادانی و پیشرفت جهان بکوشد و به این وسیله خواست
پروردگار را برآورده سازد. (یسنا ۳۴، بند ۱۴)

هر کشاورزی که زمین را بارور سازد، راه اشویی رامی پیماید.
(یسنا ۴۵، بند ۴)

بدکارانی که با زبان خویش مردم را بر ضد آبادانی و پیشرفت جهان
وامی دارند، راه دیوان را برمیگزینند. (یسنا ۴۹، بند ۴)

۶. پاداش کارهای نیک و بد در جهان
کسانی که از نیروی خرد ایزدی و نیک اندیشی و راستی برخوردارند، در
انتخاب راه نیک کامیاب گردند و به پاداش آن در دو جهان بهره نیک
یابند. (یسنا ۳۰، بند ۷)

هنگامی که کیفر اهورایی برای گناه کاران فرارسد، بدان به کیفر زشت
خود رسند. (بند ۱۰، یسنا ۳۰)

ای مردم اگر از قانون ازلی که مزدا برقرار داشته آگاه می‌شدید و از خوشی و پاداش نیک راستی و رنج و پادافره زشت‌کزی در این جهان و سرای دیگر باخبر می‌شدید، آن‌گاه کاری می‌کردید که همیشه روزگارتان به خوشی بگذرد. (یسنا ۳۰، بند ۱۱)

تنها اهورامزداست که کیفر کارهای مردم را در گذشته و حال و آینده به درستی خواهد داد، چه او برای هر کار نیک یا بدی پاداش و سزایی مقرر داشته و حساب همه کارها را در روز واپسین منظور خواهد داشت. (یسنا ۳۱، بند ۱۴ و ۱۵)

کسی که پیرو راستی است جایگاهش در سرای شادی و روشنی خواهد بود، ولی دروغ پرست زمانی دراز در سرای تاریکی با ناله و افسوس به سر خواهد برد. به راستی این دو دسته پاداش و جزای خود را به دست خود و با کردار خویش فراهم می‌سازند. (یسنا ۳۱، بند ۲۰).

کسی که طرفدار راستی را خشنود سازد، خواه آن کس خویش یا بیگانه باشد یا آن که یکی از بندگان نیک خدا را یاری دهد، چنین کسی از بوستان بهشت و خرم راستی برخوردار خواهد بود. اهورامزدا کسی است که پاداش نیکوکاری و پادافره بدکاری را برقرار داشته است، خواه آن کردار در گذشته انجام شده باشد یا در حال و آینده انجام پذیرد. روان پرهیزکاران پیوسته شاد و خورسند و روان بدکاران همیشه گرفتار رنج و

شکنجه خواهد بود. این است فرمانی که اهورامزدا به قدرت خویش برای همیشه برقرار داشته است. (یسنا ۴۵، بند ۷)

۷. پیروزی نهایی نیکی بر بدی

هنگامی که کیفر اهورایی برای گناهکاران فرا رسد و بدان به کیفر زشت خود رسند، جهان را نیروی پاک‌منشی فرا خواهد گرفت و در پایان بدی به دست نیکی شکست خواهد خورد و دروغ به بند راستی در خواهد آمد. (یسنا ۳۰، بند ۸)

اهورامزدا کردار همه را به درستی داوری می‌کند و سرانجام برابر قانون ابدی او سروری و پیروزی نیکی و راستی همه جا را فرا خواهد گرفت. (یسنا ۳۲، بند ۶)

برابر قانون ابدی و آیین ازلی مزدا، سرانجام راستی و نیکی پیروز خواهد شد. (یسنا ۴۴، بند ۱۵)

۸. امشاسپندان و ایزدان

معانی و صفات ویژه اهورامزدا در گات‌ها که بعدها پیشوایان دین برای درک و فهم مردم عامه به نام‌های امشاسپندان یعنی فرشتگان مقرب درگاه پروردگار و گروهی دیگر به نام ایزدان یعنی صفات نیکی که مورد تعظیم و تکریم مردم (یا فرشتگان درجه

دوم) می‌باشند به‌قرار زیر است:

لهشاسپندلن

از آن‌جا که اهورامزدا را نمی‌توان با صفات ویژه‌اش از هم جدا دانست، این است که اوستاهای بعدی گاهی تعداد آن‌ها را هفت و گاهی شش دانسته‌اند که به‌قول عبرت نایینی:

چون نور که از مهر جدا هست و جدا نیست

عالم همه آیات خدا هست و خدا نیست

ما پرتو حقیم و هم اوییم و نه اوییم

چون نور که از مهر جدا هست و جدا نیست

هرجا نگری جلوه‌گاه شاهد غیبی است

او را نتوان گفت کجا هست و کجا نیست

۱- لورمزد - به‌اوستا اهوره‌مزده به‌چم نیروی آفرینندگی، خداوند جان و خرد. آفریننده هستی و اندیشه و به‌قول فردوسی:

به‌نام خداوند جان و خرد

۲- بهمن - اوستا و هومنه به‌چم منش نیک و پاک، عقل و خرد - تعقل و تفکر - فردگرایی - دوراندیشی - نیروی پویش و جویش و پژوهندگی.

۳- اردیبهشت - اوستا اشته‌وهیث = بهترین راستی و پاکی - هنجار هستی - قانون تغییرناپذیر هستی - تقوا - نظم و قانون طبیعت.

۴- شهریور - اوستا خستره وئیریه = نیروی کل - شهریار جهانیان نیروی کار و کوشش - خویشنداری - تسلط بر نفس - نیروی مادی

و معنوی هستی.

۵- سپندلرهذ - اوستا - سپننه آرمئیتی = عشق پاک و فراگیر -
فروتنی - بردباری - بشردوستی - ایمان و فداکاری - ندای وجدان -
ایثار و شهادت طلبی.

۶- خرداد - اوستا هه اُروته = رسایی و کمال مادی و معنوی -
پیشرفت و ترقی دایمی - خودشناسی - رادی و سپاس داری -
قناعت.

۷- مهرداد - اوستا - امِرتاته - بی مرگی - جاودانگی روان - بازگشت
به خدا - کثرت در وحدت - خداشناسی.
ایزدان نیز به دو گروه تقسیم می شوند: ۱- یزدان مینوان ۲- یزدان
گیتیان

ایزدان مینو با فرشتگان موکل بر صفات معنوی عبارتند از:

۱- مهر - مهر و دوستی و نور و فروغ. راستی و میانه روی و
دادگستری که بعدها مهر را به صورت مردی با ترازویی در دست
که نشانه دادگستری است نشان می دادند.

۲- سروش - فرمان برداری از نظم آفرینش و هنجار هستی -
پیروی از داد و آیین اهورایی - حافظ قانون ازلی و ابدی پروردگار -
عاطفه و دل.

۳- رشن - دادگری - راست دآوری.

۴- فروردین - فروهر - نیروی پیشرفت آفرینش به سوی رسایی و

کمال مادی و معنوی.

۵- ورهلام - نیروی اعتماد بر خویشتن - پیروگری در کارها -

- نیرومندکننده اندیشه و دل در کارهای نیک و خوب.
- ۶- راهم - فرشته موکل بر رامش و شادی و خوش بینی.
- ۷- دین - نیروی بی غش درونی - وجدان - پیش بینی.
- ۸- لرد - یا نیروی اشی و خوشبختی - فرشته موکل بر دارایی و خواسته - نیروی رادی و بخشنده.
- ۹- اشتاد - ایزد راستی و حافظ صفات راستی و درستی و پاکی.
- ۱۰- هانتره سپند - ایزد گفتار مقدس اوستا و نگهبان کلام و فرمان اهورایی.

بقیه نام‌های سی روز ماه به جز هفت امشاسپندان از ایزدان گیتی یا مادی به شمار می‌روند. مانند آذر - آبان - خور - ماه - تیر و غیره.

برگردان گاتها

آغاز اهنودگاه یسنای ۲۹

چگونگی وضع مردمان جهان پیش از برگزیده شدن اشوزرتشت

بند ۱- روان آفرینش (یا روح موجودات جهان) به درگاه آفریدگار به دادخواهی می پردازد و می گوید:

پروردگارا برای چه مرا آفریدی؟ چرا به من پیکر هستی
بخشیدی؟ خشم و ستیز و کینه و زور مرا به ستوه آورده و
برای من به جز تو دادرسی نیست. از تو درخواست می کنم،
برایم یاور و نجات دهنده ای فرستی تا بتواند زندگانی آسوده
و خرمی به من بخشد.

بند ۲- آن گاه آفریدگار جهان از اشا (که مظهر ضمیر پاک و هنجار
آفرینش اهورامزداست) پرسید: چه کسی را تو به عنوان رهبر
و نجات دهنده مردمان جهان می شناسی تا او را یاور و
پشتیبان باشد تا ما به او نیروی آباد کردن جهان و گسترش

راستی بخشیم؟ ای اشا چه کسی را به عنوان پیشوا و رهبر مردمان جهان معرفی می‌کنی که بتواند سپاه بدکاران و گمراهان را درهم شکند و خشم و نفرت را از جهان و جهانیان دور سازد.

بند ۳- سپس اشا به اهورامزدا چنین پاسخ داد: آن پیشوا و رهبری که برای جهانیان برگزیده خواهد شد، نباید چون سلطانی بیدادگر و زورگو باشد، بلکه باید دادگر و مهربان باشد، ولی من در میان کسانی که در این جهان به سر می‌برند کسی را نمی‌شناسم که بتواند نیکوکاران را در برابر ستم‌پیشگان یاری کند. در واقع چنین کسی باید بسیار نیرومند باشد تا ما بتوانیم به موقع به یاریش برخیزیم.

دنبالۀ پاسخ اشا

بند ۴- ای مزدا تو خود از همه بهتر می‌دانی که در گذشته چه کارهای ناشایستی از بدکاران و هواخواهان آنان سرزده است یا در آینده سرخواهد زد. پس برای این مأموریت بزرگ یعنی رستگاری مردمان جهان اراده تو به هر که تعلق گیرد بدان خرسندم.

بند ۵- بنابراین من و روان آفرینش با دست‌های برافراشته از تو خواستاریم که مبادا هرگز نیکوکاران دچار رنج و آزار شوند و به پارسایان و کارگران درست‌کار از سوی بدخواهان رنج و آسیب رسد یا بر آن‌ها غالب شوند.

بند ۶- آن‌گاه اهورامزدا که همه چیز را از خرد خویش در می‌یابد خطاب به‌اشا و روان آفرینش گفت: آیا یک رهبر دنیوی شایسته یا نجات‌دهنده روحانی را که سرشار از پاکی و راستی باشد نمی‌شناسی که من او را به‌عنوان پاسبان و نگهبان آفرینش برگزنیم و مأموریت آرایش جهان را به‌او سپارم؟

بند ۷- اهورامزدا به‌سخنان خود چنین ادامه می‌دهد: مگر این سرود مینوی خوشبختی‌افزا (اهونور) را که یگانه سرود آرامش‌بخش دل‌ها و اراده‌اش با اشا یکسان است برای پیشرفت جهان و مردمان درست‌کردار نبخشیده‌ام^(۱).
آن‌گاه اهورامزدا خطاب به وهومن یا خرد مقدس خویش کرد و گفت: ای وهومن کیست آن رهاننده‌ای که تو برخواهی گزید تا بتواند مردمان را یاری کند و از گمراهی برهاند؟

پاسخ وهومن

بند ۸- یگانه کسی که (به‌نظر من) آیین مقدس را پیروی می‌کند و اندیشه راستین را می‌گستراند، همانا زرتشت اسپنتمان است، تنها اوست که خواستار آموزش آیین راستین و سرودهای ستایش مزداست. بنابراین، برای پیش‌برد کارش ما به‌او زبانی سخنور و گویا و گفتاری دل‌پذیر و شیوا

۱. این بند اهمیت و ارزش پیروی از سرود یتاهووثیریو را نشان می‌دهد که پیروی از آن خواهد توانست جهان را خوشبخت کند.

خواهیم بخشید.

بند ۹- آن‌گاه روان آفرینش با بانک بلند فریاد زد: آیا من باید بدون چون و چرا، رهبری و پشتیبانی چنین شخص ناتوانی را بپذیرم و به سخنان او گوش دهم؟ در صورتی که من در آرزوی فرمانده و سرداری توانا و سلحشور بودم تا بتواند با بازوان نیرومند خود مرا یاور و پشتیبان باشد.

دنباله تقاضای روان آفرینش

بند ۱۰- در این صورت، ای اهورامزدا و ای اشا از شما درخواست می‌کنم، به زرتشت نیروی معنوی و توانایی جسمی ببخشید و ای وهومن تو نیز به زرتشت نیروی اندیشه و هوش سرشار ارزانی دار تا از پرتو آن جهانیان را آرامش و آسایش بخشد. پس ای مزدا با پیشنهادت خشنود و خرسند خواهم بود و زرتشت را به عنوان شایسته‌ترین مرد جهان به رهبری خود می‌پذیریم.

دنباله تقاضای روان آفرینش

بند ۱۱- ای مزدا - کی راستی و اندیشه نیک و توانایی مینوی به ما روی خواهد کرد؟ کی انجمن مغان و پیشوایان دین آیین تو را خواهند پذیرفت. اینک که یاور و پشتیبانی برایم برگزیده‌ای، آماده‌ام، او را بپذیرم و خشنودی او را فراهم سازم.

اهونوگاه - یسنای ۲۸

سراسر اندیشه و گفتار و کردار اشوزرتشت ندهایی است از
سوی اهورامزدا - ای امشاسپندان این سرودهای نیایش را بپذیرید
- درود برگاتهای پاک^(۱).

پس از برگزیده شدن اشوزرتشت به پیامبری، آن وخشور فرموده است:

یسنای ۲۸

بند ۱- با دستهای برافراشته به سوی تو ای مزدا با فروتنی تمام
پیش از همه چیز خواستارم که بهره ای از خرد مقدس خود
را به من عطا فرمایی تا به همراهی درستی کردار و
ضمیر پاک بتوانم خوشبختی روان آفرینش (همه جهان) را

۱. این بند بعدها به وسیله یاران نزدیک اشوزرتشت، هنگام تدوین گات‌ها، به آن افزوده
شده است و چنانچه از چم آن بر می آید هنگامی افزوده شده که صفات و فرورگان اهورامزدا
به نام امشاسپندان درآمده بودند، در صورتی که اشوزرتشت در گات‌های خود نامی از
امشاسپندان نبرده است و بعدها هفتن یشت را در مدح امشاسپندان سروده و میان گات‌ها
جای داده‌اند.

فراهم سازم.

درخواست دیگر اشوزرتشت

بند ۲- ای اهورامزدا بشود که با اندیشه نیک^(۱) به تو نزدیک شوم و
با پیروی از هنجار هستی^(۲) به ارزش نیروهای تن و روان
خود پی برم تا بتوانم راستی جویان را به سوی روشنی و
خرمی و زندگانی نیک هر دو جهان رهبری کنم.

نخستین پیامبر یکتاپرستی، اشوزرتشت است

بند ۳- ای اهورامزدا - من این سرودهای ستایش خود را آن سان که
پیش از این کسی نسروده است، نیابت می کنم - ای روان
راستی^(۳) و ای نیک اندیش واقعی^(۴) - از تو درخواست
می کنم تا در جهان نیروی فنا ناپذیر معنوی ات پرتوافکند.
اینک که تو را با ستایش خود فرا می خوانم، به سویم شتاب و
مرا از خوشبختی و کامیابی راستین برخوردار ساز^(۵).

بند ۴- هنگامی که با منش پاک تو را با سرودهای ستایش فرا
می خوانم، آگاه هستم که مرا برای رهبری روان مردم جهان
گماشته ای و از پاداشی که تو ای مزدا اهورا برای کردار نیک
می بخشی خبر دارم و آماده ام تا زمانی که مرا تاب و توان^(۶)
است، به مردم پیاموزم که به سوی راستی راه پویند.

۱. وهومن

۲. اشا

۳. اشا

۴. وهومن

۵. نگاه کنید به همانند این بند در یسنای ۴۶، بند ۹

۶. نگاه کنید به یسنای ۳۱ بند یک تا چهار

بند ۵- ای راستی کی به تو خواهم رسید؟ کی مانند دانایی از بخشش منش پاک خشنود خواهم شد؟ چه وقت به فرمان برداری از ندای دل و وجدان به سوی تو راه خواهم یافت؟ کی خواهم توانست با زبان خویش و با بیان روشن آیین مقدس تو را به جهانیان بفهمانم؟ چه وقت توان آن را خواهم داشت که جنگ جویان و بدخواهان و راهزنان و گمراهان را به سوی راهی که از همه بهتر و برتر است رهبری کنم؟

بند ۶- ای مزدا به سوی من آی و مرا از بخشش منش پاک و راستی برخوردار ساز - از تو می خواهم که به من زندگی دراز و نیروی سرشاری از مادی و معنوی ارزانی داری تا بتوانم بر کینه بدخواهان و دشمنی دشمنان راه تو پیروز گردم^(۱).

بند ۷- ای اشا بهترین راستی را به من آشکار ساز - ای آرمییتی خواهش و آرزوی مرا نسبت به گشتاسب شاه برآورده ساز. ای مزدا - ای سرور من، چنان کن که پیامبر^(۲) تو بتواند پیروانی برای خود فراهم سازد تا به یاری آنان فرمان مقدست را در جهان بگستراند.

بند ۸- ای اهورا - ای بهتر از همه و ای اشا، ای کسی که پیوسته با بهترین راستی هم اراده ای، آرزوهای مرا و همه یارانم از

۱. نگاه کنید به یسنای ۳۳ بند ۵ و ۶

۲. واژه پیامبر همان مفهوم مانثرون یعنی آورنده مانتره یا کلام مقدس است. نگاه کنید به یسنای ۳۲ بند ۱۳.

جمله نامور فروشتر^(۱) و کسانی را که اراده کنی برآورده ساز تا همه از بخشش نیک اندیشی در این جهان و بهشت جاودان در جهان دیگر برخوردار شویم.

بند ۹- ای اهورامزدا - مبادا هرگز کار ناشایستی از من سرزند که مورد خشم تو قرار گیرم. ای راستی و ای سرچشمه پاک منشی پیوسته می کوشم تو را بستایم - ای کسی که آرزوهای ما را بر می آوری - تو را از ته دل درود می گویم، چه می دانم نمازی که از روی ایمان و اعتقاد کامل انجام گیرد به درگاهت پذیرفته خواهد شد - ای کسی که امید بهشت ما به سوی توست.

ستایشی که با خلوص نیت همراه باشد به درگاه پروردگار پذیرفته می شود.
بند ۱۰- ای مزدا اهورا، کسانی را که با درستی عمل^(۲) و خلوص^(۳) نیت ستایش تو را به جا می آورند کامروا ساز و آرزوهای آنان را برآورده فرما، چه به خوبی می دانم ستایشی که بدون ریا و عمل درست به درگاهت نیاز شود پذیرفته می شود و بازتاب نیک خود را بروز خواهد داد.

از روی ستایش درست می توان به خدا رسید و به حقیقت دست یافت.

بند ۱۱- چون از راه خلوص نیت و ستایش درست می توان به خدا که اصل راستی و پاک منشی است دست یافت، پس ای مزدا

۱. فروشتر برادر جاماسب وزیر شاه گشتاسب از خاندان هوگو است.

۲. وهومن

۳. اشا

اهورا با نیروی خرد و کلام خویش مرا آگاه فرما که در روز نخست، این آفرینش چگونه هستی یافته و پایان آن چگونه پیش خواهد آمد تا من آن را به درستی به مردم بیاموزم.

نخستین موعظه اشوزرتشت به مردم

یسناوی ۳۰

بند ۱- اینک از برای کسانی که خواستار شنیدن حقیقت هستند سخن می‌گویم - این گفتار از سوی اهورامزدا سرچشمه راستی و نیک‌اندیشی است و هر که دانا و هواخواه راستی باشد، باید به آن گوش دهد، زیرا تنها با پیروی آن می‌توان به سرای درخشان فردوس^(۱) راه یافت.

اشوزرتشت مردم را در انتخاب راه خیر و شر آزادگذاشته است.

بند ۲- ای مردم بیاید بهترین گفتار^(۲) را به گوش هوش بشنوید و با اندیشه روشن در آن بنگرید و پیش از آن که فرصت از دست برود هر مرد و زن باید به‌شخصه میان راه درست (مزداپرستی) یا نادرست (دیوپرستی) یکی را برگزیند، بشود که به یاری مزدا اهورا در گزینش راه درست کامیاب شوید.

۱. بهشت یا بهترین زندگی

۲. منظور از بهترین گفتار، کلام خود اشوزرتشت است.

وجود دو نیروی همزادی که در آفرینش لازم و ملزوم یکدیگرند.

بند ۳- آن دو نیروی همزادی^(۱) که در آغاز در اندیشه آدمی پدیدار شدند، یکی «سپنتامینو» یعنی نیکی در اندیشه و گفتار و کردار و دیگری «انگره مینو» یعنی بدی در اندیشه و گفتار و کردار است. از میان این دو، دانان نیکی را برمی‌گزینند و نادان بدی را.

کار این دو نیروی همزاد

بند ۴- هنگامی که این دو نیرو به هم رسیدند، هستی و نیستی^(۲) (حرکت و سکون) پدیدار شد و تا هستی برقرار است بدترین زندگی و وضع روانی بهره‌پروان بدی و بهترین زندگی و خوشبختی پاداش پیروان نیکی است.

بدان از روی نادانی نیک را از بد نمی‌توانند تمیز دهند.

بند ۵- از میان این دو نیروی همزاد، نادان زشت‌گرا بدترین کردار و خردمند راست‌گرا، که پیوسته خواستار نیکی و خشنودی پروردگار است، نیکی را که با خرد مینوی و ایزدی آراسته است، برمی‌گزیند.

در انتخاب راه نیک از بد، نباید گول فریب‌کاران را خورد^(۳)

بند ۶- از میان این دو نیرو، نادانان چون نمی‌توانند نیک را از بد تمیز

۱. آن دو نیرو یا نیروی همزاد، دو گونه اندیشه یا منش یا پندار است.

۲. نیستی یا نازندگی اغلب به ضد هستی یا مرگ ترجمه شده است.

۳. چون شود اندیشه شخصی خراب ناسره آید به چشمش زرناب

ای بسا ابلیس آدم رو که هست پس به هر دستی شاید داد دست

(سعدی)

دهند، در هنگام مشورت با بداندیشان و فریب کاران، دیو
فریب فرا رسد و آنان را به گزینش زشت ترین اندیشه وادار
سازد و سپس برای انجام کار زشت ناگزیر به سوی خشم و
زور روی آورند و بدین وسیله زندگی آدمیان را به تباهی
کشانند.

بنا بر قانون ازلی پروردگار، نیکی پاداش نیکان و بدی سزای بدان است.
بند ۷- کسانی که از نیروی ایزدی^(۱) و نیک اندیشی و راستی
برخوردار باشند و فرشته مهر و دوستی^(۲) در وجود آنان راه
یافته باشد، در انتخاب راه نیک کامیاب می شوند و به پاداش
آن در دو جهان بهره نیک یابند.

ولی در پایان، نیکی بر بدی چیره می شود و رستاخیز فرامی رسد.
بند ۸- هنگامی که کیفر اهورایی برگناه کاران فرارسد و بدان
به جزای زشت خود رسند، آنگاه جهان را نیروی پاک منشی
فراخواهد گرفت و با پیروی از راه ایزدی، در پایان، بدی
به دست نیکی شکست می خورد و دروغ به بند راستی در
می آید.^(۳)

بشود که ما از زمره رستاخیزکنندگان جهان باشیم و به رهبری دیگران
پردازیم.

بند ۹- ما خواستاریم از زمره کسانی باشیم که جهان را به سوی

۱. خشترا - شهریور

۲. سپندارمذ

۳. از کرم دان آن چه می آزاردت

تا به تخت معرفت بنشاندت

(مولوی)

پیشرفت و آبادی و مردم را به‌سوی راستی و پارسایی
ره‌نمایند. بشود که مزدا ما را یاری فرماید تا با نیروی اندیشه
و دل (عقل و عاطفه) به‌سرچشمه دانایی پی بریم^(۱).

بدکاران تا به‌سزای بدی خود نرسند، به‌راه راست گرایش نمی‌کنند.

بند ۱۰- بدکاران پس از رسیدن به‌سزای زشت خود، پشیمان
می‌شوند و اندیشه و دل آنان به‌سوی نیکی خواهد گرایید و
آن‌گاه اشا و خرد پاک به‌یاری آنان می‌شتابد و در‌گزینش راه
درست به‌آنان یاری می‌دهد.

بهشت یا دوزخ هرکس در این جهان در دست خود اوست.

بند ۱۱- ای مردم اگر از قانون ازلی که مزدا برقرار داشته است، آگاه
می‌شدید و از خوشی و پاداش نیک راستی و رنج و پادافره
زشت‌کژی در این جهان و سرای دیگر با خبر می‌شدید
آن‌گاه کاری می‌کردید که همیشه روزگارتان به‌خوشی
بگذرد.^(۲)

یسنای ۳۱

پیام اشوزرتشت را قبلاً هیچ پیامبری به‌آدمیان ابلاغ نکرده بود.

بند ۱- ای مردم اینک شما را از پیامی آگاه سازم که تا حال کسی
نشنیده است، و فرمانی که شنیدن آن برای بدکاران و

۱. حکم تبلیغ به‌همه داده شده است.

گردون فرو‌گذارد و دوران رها‌کند
در هر‌کدام دور که خواهد ادا‌کند

۲. هر بد که می‌کنی تو می‌پندار کان بدی
قرض است فعل‌های بدت پیش روزگار

دروغ پرستان ناگوار خواهد بود، ولی برای کسانی که از ته دل به مزدا ایمان آورده اند، دل پذیر می باشد.

علت برگزیده شدن پیامبران از جمله اشوزرتشت

بند ۲- از آن جایی که برگزیدن بهترین راه برای مردم کار دشواری است، من که زرتشت هستم برای رهبری شما برگزیده شده ام. رهبری که اهورامزدا گواه راستی و درستی گفتار اوست - باشد که همه برابر آیین مقدس مزدا زندگی کنیم^(۱).

مأموریت اشوزرتشت از جانب پروردگار

بند ۳- من شما را از پاداش و سزایی که اهورامزدا برای گروه نیکان و بدان مقرر داشته آگاه خواهم ساخت و به شما خواهم گفت سرانجام کسی که به پیروی راه دین مزدا برآید چیست؟ مزدا اینها را از زبان و کلام خود به من آموخت و فرمان داد تا آن را به جهانیان برسانم.

یاری خواستن اشوزرتشت از پروردگار در انجام این کار بزرگ

بند ۴- بنابراین، من از اهورامزدا پیوسته درخواست می کنم، مرا در این کار بزرگ یاری فرماید تا بهترین راه زندگی را به مردم بیاموزم و از نیروی خرد و راستی و عشق الهی آرزومندم مرا توانایی بخشند تا بر دروغ پرستان چیره شوم.
(عین همین دعا را نیز داریوش هخامنشی در کتیبه خود

یادآور شده و از اهورامزدا و ایزدان دیگر خواستار است تا او را در انجام مأموریت و رسالت خود به عنوان شهریار یاری کند.)

دنباله یاری خواهی از پروردگار یکتا

بند ۵- ای مزدا اهورا - در پرتو اشا بهترین راه را به من بنما تا هم خود در آن گام بردارم و هم پاداش شادی بخش پیروی از آن را به دیگران بیاموزم. مرا نیز از منش پاک برخوردار ساز تا از حال و آینده مردمان جهان آگاه شوم.

دعای خیر، به ارشادکنندگان راه راستی

بند ۶- کسی که راه راست را به مردم بیاموزد و دیگران را از پیام فرخنده و جاودانی مزدا آگاه سازد، بشود که از بهترین پاداش نیک برخوردار شود و از نیروی اهورایی که در پرتو پاک منشی به دست می آید بهره مند شود.

اهورامزدا سرچشمه انوار صوری و معنوی است.

بند ۷- ای مزدا - ای اندیشمند بزرگی که از روز نخست افلاک را با نور خود روشن ساختی و با نیروی خرد خویش به این درستی و خوبی نظم و هنجار دادی - ای کسی که همواره یکسانی، فروغ ایمان و نور پاک منشی را بر همه ما بتابان^(۱).

خدا آغاز و انجام همه چیزهاست.

بند ۸- ای مزدا - هنگامی که تو را با نیروی خرد و اندیشه ژرف جست و جو کردم و با دیده دل نگرستم دریافتم که تویی سرآغاز و سرانجام همه چیز - تویی سرچشمه خرد و اندیشه و تویی آفریننده راستی و پاکی و تویی داور نیکِ کردار مردمان جهان.

اهورامزدا اختیارگزینهش راه نیک و بد را به خودمان داده است.

بند ۹- ای اهورامزدا - تویی آفریننده جهان مادی و خرد مینوی و تویی که به مردم جهان اختیار انتخاب راه نیک و بد دادی تا بنا به اراده خود یا به سوی رستگاری شتابند یا به گمراهی گرایند.

نیکی پاداش گزینندگان راه نیک و بدی پاداش گزینندگان راه بد است.

بند ۱۰- از این دو راه آن که نیک اندیش و در پیشبرد نیکی کوشاست راه رستگاری را اختیار کند و آن کسی که بداندیش و کاهل و تن‌پرور است، راهی را بر می‌گزیند که جز از رنج و سختی بهره‌ای نخواهد برد.

خداوند آدمی را آزاد خلق کرده است.

بند ۱۱- ای مزدا هنگامی که در روز نخست با خرد خویش به کالبد ما جان بخشیدی و به ما نیروی اندیشه و قوه تمیز نیک از بد دادی - از آن روزی که در تن خاکی ما جان و روان دمیدی و به ما اراده و نیروی گفتار و کردار ارزانی داشتی، خواستی که

هرکس بنا به اراده خود و با آزادی کامل راهی را که خود
صلاح داند برگزیند.

خرد راهنمای آدمی در انتخاب راه نیک از بد است.

بند ۱۲- بنابراین، از همان آغاز هرکسی خواه طرفدار راستی یا
دروغ - خواه نادان یا دانا، بنا بر ندای دل و اندیشه خود
عقیده خود را آشکار می سازد. ولی در عین حال خرد
مقدس اهورایی پیوسته آماده است تا کسانی را که در
انتخاب راه سرگردان و در شک و تردیدند، راهنمایی کند.^(۱)

اهورامزدا از همه چیز آگاه است.

بند ۱۳- اهورامزدا از هر کار آشکار و نهان مردم آگاه است و گناهان
کوچک و بزرگ همه را با دیدگان روشن بین خود می بیند و
پیوسته همه کارها را برابر قانون ابدی خویش^(۲) پاداش و
جزا می دهد.

اهورامزدا برای هر کار نیک یا بدی پاداش و جزایی مقرر فرموده است.

بند ۱۴- ای اهورا، می خواهم از نتیجه اعمال مردمان چه در گذشته
و آینده با خبر شوم و بدانم چگونه در این جهان و جهان
دیگر پارسایان و نیکوکاران به اجر و پاداش کردار نیک خود
می رسند و چه سان بدکرداران و گمراهان به جزای بد خود
گرفتار می شوند.

۱. خرد رهنما و خرد دل گشای

خرد دست گیرد به هر دو سرای
(فردوسی)

۲. قانون اشا

برگردان گاتها

تنها اهورامزداست که می تواند به درستی نیکان و بدان را به کیفر خود رساند.
بند ۱۵- آری تنها اهورامزداست که کیفر کارهای مردم را در گذشته و حال و آینده به درستی خواهد داد. چه او برای کسانی (چون دشمنانم) که پیوسته دروغ پرستی و بدکرداری را رواج داده اند و جز از نفاق افکنی و آزار طرفداران باایمانم قصد دیگری ندارند، سزایی مقرر داشته ای و حساب همه کارهای نیکان و بدان را در روز واپسین مدنظر خواهی داشت.

چه کسی دوست دار و هواخواه اهورامزداست؟

بند ۱۶- هر دانایی که برای پیشبرد راستی از میان مردمان برای خوشبختی باشندگان خانه ها، شهرها و کشورها تلاش کند و آنان را به پیروی از راه راستی فراخواند، چنین کسی از هواخواهان اهورامزدا به شمار است.

دانا باید راه نیک را به دیگران نشان دهد.

بند ۱۷- کدام یک از این دو بزرگ تر است، کسی که دانا و پیرو راستی است یا آن که به دروغ و گمراهی گرویده است؟ پس دانا باید راه نیک را به دیگران نشان دهد تا مبادا نادان سرگشته بماند - ای اهورامزدا ما را در شناسایی راه نیک یآوری فرما.

نباید به گفتار گمراهان و دروغ پرستان گوش داد.

بند ۱۸- هرگز به گفتار و آموزش دروغ پرست و گمراه گوش ندهید زیرا چنین کسی خانه و ده و شهر و کشور را به ویرانی و

تباهی کشاند. پس باید آنان را از خود دور سازید و به خود راه ندهید.

راهنمایی دانایان درمان بخش زندگی است.

بند ۱۹- ای مردم به گفتار دانایان و نیک اندیشان گوش فرا دهید، زیرا راهنمایی و آموزش آنان درمان بخش روح و زندگی است. ای اهورامزدا، این گونه دانایان را به وسیله فروغ و نیروی خود زبانی شیوا و گفتاری دل نشین بخش تا بتوانند در گسترش آیین راستی کامیاب شوند. گرچه ای اهورامزدا تو خود با داوری درست خویش از ضمیر همه آگاهی و پاداش و سزای پویندگان راه راستی و دروغ را به خوبی خواهی داد.

خوشبختی و بدبختی خویش را هر کسی با دست خود فراهم می سازد.

بند ۲۰- کسی که پیرو راستی است جایگاهش در هردو جهان در سرای شادی و روشنی خواهد بود، ولی دروغ پرست و گمراه زمانی دراز در سرای تاریکی با ناله و افسوس به سر خواهد برد. این هردو دسته پاداش و جزای خود را به دست خود و با کردار خویش فراهم می سازند.

پاداش نیکان رسیدن به کمال واقعی و نیروی معنوی است.

بند ۲۱- کسانی که از روی رسایی اندیشه و کردار نیک خود به اهورامزدا گروند، از بخش کمال واقعی و جاودانی و راستی و پاک منشی و نیروی معنوی برخوردار شوند. چنین کسانی به راستی از دوستان و هواخواهان اهورا به شمار

خواهند آمد.^(۱)

خردمندان و نیک‌منشان بهترین دوستان پروردگارند.

بند ۲۲- کسی که دانا و خردمند است، با منش نیک خود حقیقت را دریافت خواهد کرد. چنین کسانی با نیروی معنوی و گفتار نیک خود از آیین راستی پشتیبانی می‌کنند و نسبت به مزدا اهورا وفادارند و شایسته‌ترین یار و مددکار مردم به‌شمار می‌روند.

یسئای ۳۲

بشود که همه اعم از خویش و بیگانه به خدا روی آوریم.

بند ۱- برای رسیدن به خوشبختی و بخشایش اهورایی، باید همگی شما ای خویشان و همکاران و یاران و همچنین شما ای گمراهان روی به سوی خدا آرید. پروردگارا بشود که ما همه پیامبر پیغام تو باشیم و کسانی را که دشمن نام و راه تو هستند از خود دور نگه داریم.^(۲)

بشود که همه با هم یگانه و یکدل شویم.

بند ۲- ای اهورامزدا از روی خرد مقدس و نیروی سروری خویش دعای ما را مستجاب فرما و مهر پاک و دوستی کامل و رسا را به یاری ما فرست تا همه با هم یک دل شده یکدیگر را از

۱. منظور نیروها و بخشش‌های خرداد و امرداد و اشا و خشترا و وهومن است.

۲. در این بند «خویتوش» یعنی، خویش «وَرزَنم» همکاران و هم‌ورزان و «ائیرینه» یعنی یاران و دوستان اشوزرتشت.

خود دانیم^(۱).

خطاب به گمراهان و بدمنشان و دیوپرستان

بند ۳- ای دیوپرستان و گمراهان، شما و هواخواهانتان و همه کسانی که به شما احترام می‌گذارند، از گروه کژمنشان و تیره دلانی هستید که مدتهاست کردار زشتتان در هفت کشور زمین بر همه آشکار و به بدی شناخته شده‌اید.

بند ۴- شما اندیشه مردمان را از راه راست منحرف کرده و آنان را به ارتکاب زشت‌ترین کارها واداشته‌اید. از این روی شما از یاران دروغ به شمار می‌روید، زیرا از خواست اهورامزدا گریزان و از آیین مقدسش روگردانید.

بند ۵- ای دیوان همان‌گونه که اهریمن زشت‌کردار با اندیشه پلید خود شما را فریفته و به امید و نوید رسیدن به سروری و بزرگی، شما و هواخواهانتان را به کردار زشت واداشته است، همان‌گونه شما نیز، مردمان را گمراه ساخته و از زندگی خوش و جاوید بی بهره کرده‌اید.

در نبردگاه هستی پیروزی نهایی بانیکان و راست‌کرداران است.

بند ۶- شخص گناهکار و گمراه ممکن است برای مدتی با کارهای زشت خود کامیاب و پیروز شود، ولی اهورامزدا از خرد خویش به گونه اندیشه هرکسی پی می‌برد و کردار همه را به درستی داوری می‌کند و سرانجام برابر قانون ابدی او

۱. منظور برخورداری از بخشش و هومن، خشترا، اشا و سپنتا آمیبتی است.

سروری و پیروزی نیکی و راستی همه جا را فراخواهد گرفت.

هرکاری واکنشی دارد، خواه نیک باشد یا بد.

بند ۷- هیچ یک از این گناه کاران از درس زندگی و واکنش نیک کار و کوشش آگاه نیستند و از داوری و کیفر پروردگاری بی خبرند - ای اهورامزدا، تو تنها از فرجام کار مردم آگاهی و از واکنش گناه مردمان به خوبی باخبر می باشی.

جمشید از گناه کاران در روز واپسین به شمار است.

بند ۸- از میان این گناه کاران جمشید و پسر وی و نگهان به خوبی شناخته شده است، چه او برای جلب رضایت خود و مردم جهان استفاده از لذت های جهان مادی را به مردم آموخت (نه معنوی را)، ولی مزدا در داوری روز واپسین درباره من چنین قضاوت نخواهد کرد (چه من برای پیشرفت روان مردمان کوشیده ام، نه جسم مادی آنان)^(۱).

فریب کاران گفتار حق را تحریف می کنند.

بند ۹- آموزگاران دروغ تعالیم مقدس را تحریف می کنند و با آموزش های نادرست خویش، اساس زندگی مردم را به هم می زنند. چنین کسانی همه را از بخشش گران بهای عقل و

۱. در این بند منظور از (گاوش بگاوارمنو) خوردن نعمات گیتی است و اشاره براین روایت است که جمشید حکومت و نیروی مادی و جهانی را بر قبول رسالت احکام هورمزدی به مردم ترجیح داده است. این بند به نظر اغلب اوستادانان از افزوده های بعدی است. بعضی از مترجمان جمله اوستای بالا را خوردن گوشت گاو و خوار شمردن خدای جهان معنی کرده اند.

خرد و به کارگماردن اندیشه درست و راست باز می دارند.
ای مزدا از دست چنین کسانی با روح و قلب خود، به تو پناه
می آورم.

بند ۱۰- چنین کسانی آموزش های کتاب مقدس را که می گوید
به زمین و نعمت های آن و به خورشید حیات بخش و عناصر
سودمند جهان به دیده احترام بنگرید، گفتاری پوچ
می شمارند و بدکرداران را پول و رشوه می دهند تا
نیک اندیشان را بیازارند و کشتزارها و خانه های آنان را ویران
کنند و بر ضد پیروان راه راستی سلاح به کار برند.

بند ۱۱- چنین کسانی پیوسته به نابودی زندگی مردمان کوشند و
مردان و زنان آزمند را با مال جهان بفریبند و به این وسیله
آنان را از راه راست و درست زندگی منحرف کنند و با این
کارها اندیشه پارسایان را پریشان و زندگی آنان را تباه
می سازند.

اشوزرتشت قربانی را منع فرموده است.

بند ۱۲- با این آموزش ها، آنان مردم را از کردار نیک باز می دارند و
حیوانات را با فریاد شادی قربانی می کنند و با گفتار
گمراه کننده عده ای را که چون کوران با چشم و کران
باگوشند، با آشوب و غوغا به جان خلق اندازند تا خود
بتوانند با جور و ستم بر مردم سروری کنند.

فریکاران همیشه غافل از پایان کار زشت خویش هستند.

بند ۱۳- با هر نیرویی که این پیشوایان دروغین دینی خواسته باشند با منش زشت خود بر مردم سروری کنند، در پایان به تباهی زندگی خودشان خواهد انجامید، ولی هر زمانی که اینان از کردار زشت خود پشیمان شوند و در پی پیام راستین برآیند پیامبر خدا آنان را می پذیرد و بسوی راستی هدایت می کند.

دشمنان اشوزرتشت و کارهای آنان

بند ۱۴- دیربازی است که این گروه گمراه کننده که چشم و گوش خود را به عمد بر حقیقت بسته اند، از خیل هواخواهان دروغ یاری می جویند تا به مردم بفهمانند که با هدیه گوشت حیوان قربانی شده و آشام سکرآور (هوم) می توان تباهی و مرگ را از خود دور داشت.^(۱)

واکنش جور و ستم بر مردم شورش و طغیان آنان است.

بند ۱۵- ولی سرانجام، مردم ستم دیده از این دو دسته پیشوایان دروغین و فرمانروایان ستمگر به تنگ آیند و با شورش علیه آنان، دشمنان خود را نابود کرده و تن و روان خود را در هر دو جهان آزاد خواهند ساخت.

باید با مهر و محبت دل دشمنان را نرم کرد.

بند ۱۶- آموزش های مرد پارسا برای هوشمندان از همه چیز

۱. در این بند منظور از دشمنان پیغمبر، کاوی ها یعنی فرمانروایان و کربان ها یعنی پیشوایان دین های دروغین است. گروه دیگر گرهما و سایر دیوپرستان هستند.

سودمندتر است. ای اهورامزدا، ای کسی که در همه کارها پیروزمندی، رنج و آزار دشمنان را از ما دور دار و ما را یاری فرما تا خشم و دشمنی بدخواهان را با سخنان مهرآمیز خود دور گردانیم.

یسنای ۳۳

خداوند داور دادگر است.

بند ۱- بر هر کس بایسته است که برابر قانون ازلی (اشا) که آیین بنیادین زندگی است رفتار کند، چه داور بزرگ در روز واپسین نسبت به نیکان و بدان و هم چنین آنان که بدی و نیکی شان برابر است، از روی بی نظری دآوری خواهد کرد.

چه کسی یاور نیکی است؟

بند ۲- کسی که با اندیشه و گفتار و کردار با بدی پیکار کند و با دست و زبان از پیشرفت بدی بکاهد یا یکی از بدکاران را به راه راست رهبری کند، چنین کسی خشنودی اهورامزدا را فراهم می سازد و از یاوران نیکی به شمار است.^(۱)

بند ۳- کسی که یکی از طرفداران راستی را خشنود سازد، خواه آن کس خویش یا بیگانه باشد، یا این که یکی از بندگان نیک خدا را یاری دهد، چنین کسی از بوستان بهشت و خرم راستی برخوردار خواهد بود.^(۲)

۱. در این بند تبلیغ دین و جهاد را روا دانسته است.

۲. بهشت خرم در این جا بهشت معنوی است نه مادی و به معنی Best انگلیسی یا

چه کارهایی گناه شمرده می‌شود.

بند ۴- ای مزدا تو را ستایش می‌کنم و خواستارم روح نافرمانی و کژاندیشی از پیروانم دور شود. هم‌چنین خیره‌سری و بداندیشی از همکارانم و فریب و دشمنی از نزدیکانم و نکوهش و ناسزاگویی از پیشوایان و کشاورزان و دروغ از دوستانم بازداشته شود.

آرزوی اشوزرتشت برای انجام درست رهبری مردم.

بند ۵- برای رسیدن به آرمان خویش و رهبری درست مردمان از سروش (نیروی فرمان‌برداری و ایمان) یاری می‌خواهم. آرزومندم که از زندگانی دراز و تندرستی و نیک‌اندیشی برخوردار شوم و به یاری آشا به پایۀ رسایی که پیشگاه اهوایی است برسم.

بند ۶- ای اهورامزدا همچون ستایشگر با ایمانی که در راستی و پاکی پابرجاست با دل و جان و با همه وجودم از تو درخواست می‌کنم که در انجام رسالتم در این جهان به درستی و راستی برآیم و در پایان به دیدار و هم‌پرسی تو سرافراز شوم^(۱).

→ بهترین است. بنا به فرموده اشوزرتشت هرکس اندیشه و گفتار و کردارش نیک باشد، در هر دو جهان به بهترین و خرم‌ترین زندگی خواهد رسید. در اوستا سه صفت: مطلق و تفضیلی و عالی خوب یا بد می‌شود به - بهتر - بهشت مثل good, Better, Best صفت مه یعنی بزرگ می‌شود. مهتر، مهست واژه انگلیسی majesty از همین ریشه است: صفت بالا = بالا - بالاتر - بالشت و غیره.

۱. یعنی از کثرت به وحدت برگردم یا بر سائی و جاودانگی برسم.

اشوزرتشت آرزومند رهبری همه مردمان جهان است.

بند ۷- ای مزدا - ای بهتر از همه - در اندیشه ام راه یاب تا به درک تو نایل شوم، زیرا آرزومندم در پرتو راستی و پاک منشی بتوانم شنوندگانی را خارج از انجمن مغان به دست آورم تا بشود که همه مردمان به وظایف و تکالیف خود نسبت به خدا و خلق خدا آشنا شوند.

با اندیشه ودلی پاک می توان به رسایی و کمال معنوی رسید.

بند ۸- ای مزدا ما را از حقیقت آگاه فرما تا به یاری اندیشه پاک، تو را به درستی بستاییم. اینک این سرود ستایش (مناجات) را که از راستی و دلی پاک سرچشمه گرفته است، بپذیر. باشد که در پرتو این دو نیرو (اندیشه و دل) به رسایی و جاودانی
(۱)
برسیم .

تنها با نیروی خرد ودلی پاک است که می توان خدا را شناخت .^(۲)

بند ۹- ای مزدا تنها با نیروی خرد و بینایی دل است که می توان به سرچشمه راستی که پروردگار است، رسید، نعمتی که در پرتو آن راستی و درستی در افزایش خواهد بود. بشود که به یاری و رهنمایی بهترین اندیشه و دلی پاک از بخشش های راستی و بینایی برخوردار شویم.

۱. منظور از رسایی و جاودانی خرداد و امرداد است.
۲. در اوستای کمنامزدا از این دو نیرو مراد آترسپا و مننگ هسپا، یعنی آتش ایمان و منش پاک یا وهومن و اشا است.

پروردگار رنج و شادی را به فراخور کردارمان در هر دو جهان ارزانی داشته است.
 بند ۱۰- ای مزدا - به راستی که همه خوشی ها و رنج های زندگی
 آنچه بوده و هست و خواهد بود، از تو است که به هر کس
 به فراخور کردارش از روی دادگری خویش ارزانی
 می داری. بشود که ما را در پرتو منش پاک و شجاعت معنوی
 (خشترا) و پرهیزکاری (اشا) به والاترین بخشش ها
 برخوردار سازی ^(۱).

خدا بر آورنده همه آرزوهای ماست.

بند ۱۱- ای اهورامزدا - ای توانا تر از همه - مرا از ایمان پاک و
 استوار و خرد مقدس و شجاعت معنوی و فداکاری
 برخوردار ساز - آواز دلم را بشنو و هنگامی که به هر یک
 پاداشی در برابر کردارشان می بخشی، بدون در نظر گرفتن
 لیاقتم مرا مشمول آمرزش خویش ساز.

رسایی و کمال مادی و معنوی تنها با نیروی اندیشه و ایمان پاک فراهم می شود.

بند ۱۲- ای اهورا - در اندیشه ام راه یاب و از پرتو ایمانی استوار
 و خردی پاک مرا رسایی و کمال مادی و معنوی بخش - ای
 مزدا ستایشم را به نیکی پاداش ده و به یاری اشا مرا نیروی
 پارسایی بخش و در پرتو خرد پاک مرا با عشق و مهر جهانی
 بیارای.

دعای اشوزرتشت به گروندگان کیش اهورایی.

بند ۱۳- ای اهورایی که از همه چیز باخبری - شادی و خرمی
بی ماندت را همراه با خشترا (نیروی معنوی) و وهومن
(اندیشه پاک) به کسانی که به من گرویده اند بخشش فرما و
به وسیله آرمئیتی (ضمیر پاک) دل های همه را روشن کن تا
همه به خوبی سود پاکی اندیشه و دل را دریابیم^(۱).

پیشکش کردن اشوزرتشت تن و جان خود را در راه خدمت به مردم جهان.
بند ۱۴- من که زرتشت هستم، برای فرمان برداری تو ای اهورامزدا
همه هستی و تن و جان خود را با اندیشه و عشق واقعی به تو
پیشکش و در راه پیشبرد پارسایی، همه کردار و گفتار و
نیروهای خود را در راه خدمت به مردم جهان آماده کرده ام.

یسنای ۳۴

بهترین نیاز به درگاه پروردگار گفتار و کردار نیک است.

بند ۱- ای مزدا می دانم که در برابر نیاز گفتار و کردار نیک و ستایش
پاک بندگان به آنان جاودانی و رسایی و نیروی معنوی
خواهی بخشید - بشود که ما نیز با این نیازها در ردیف کسانی
باشیم که با این نیروها به شناسایی تو و ضمیر خویش نایل
می شوند.

با اندیشه پاک می توان به خدا نزدیک شد.

بند ۲- تنها با اندیشیدن به خدا و گام نهادن در راه پارسایی است که روان آدمی می تواند به مزدا نزدیک شود. پروردگارا، بشود که ما نیز با ستایش و کردار پارسایی به تو نزدیک شویم.

تنها هوشیاران و نیک اندیشان از نیروهای روانی برخوردار هستند.

بند ۳- ای اهورامزدا - با فروتنی تمام ستایش خود را به راستی و درستی (اشا) به تو پیشکش می کنم و آرزو مندم که همه جهانیان را با نیروی منش پاک و خسترا (نیروی معنوی) برخوردار سازی، چه می دانم که هوشیاران و نیک اندیشان پیوسته از این نیروها برخوردار می باشند.

تنها پروردگار از درون هر کس آگاه است.

بند ۴- ای اهورا - ما فروغ اندیشه نیک و پارسایی را که از وجود تو پرتوافکن است، خواستاریم، آن نور فروزانی که سبب راهنمایی و قوت قلب مردمان است و به کمک آن نور است که تو می توانی نیک را از بدو پاک را از ناپاک تمیز دهی، چه تویی دانای کل.

اشوزرتشت از پروردگاری خواهد تا پیروان راستی را از شر دشمنان در امان دارد.

بند ۵- ای مزدا چه شگرف است نیروی تو و چه توانا است فرمانروایی تو بر جهان - ما همه آرزو مندیم که به یاری نیروهای تو، یعنی وهومن و اشا، بتوانیم درماندگان و ناتوانان

را از شر دشمنان دین و رهنان راه تو در امان داریم.

همه ما از سوی اهورامزدا آمده ایم و باید به سوی او برگردیم.

بند ۶- چون تو ای مزدا سرچشمه راستی و همه نیروها هستی، ما را رهبری فرما تا در پرتو نیروهایت دوران زندگی خاکی را چنان که بایسته است بگذرانیم و در پایان با روانی پاک به سویت بازگردیم^(۱).

تنها از اهورامزدا باید یاری خواست، زیرا او پشت و پناه همه است.

بند ۷- هر ستایشگر واقعی که معتقد به مهر و بخشایش اهورامزدا و سودمندی آموزش های دین او باشد، باید چه درگاه خوشبختی یا هنگام بدبختی با ایمانی استوار پابرجا ماند و به گسترش پیام مقدس بکوشد و یقین بداند که او پیوسته پشت و پناه همه ماست و پیروان راه خود را از پرتو مهر و نیروهای خود نگه می دارد.

خداوند هرگز یاور بداندیشان و بدگفتاران و بدکرداران نیست.

بند ۸- آنان که دچار شک و تردیدند، از کارها و کوشش های ما هراسان و نگران هستند، چه ما با پشتیبانی مزدا آماده روبه روشن شدن با هر سختی و خطری هستیم و می دانیم که پروردگار یکتا با بداندیشان و بدگفتاران و بدکرداران مخالف و از آنان روگردان است.

همیشه نادانان و بی‌خبران راه‌کُز را بر می‌گزینند.

بند ۹- آنان که به‌راه زشت‌کاری و بدگویی گام می‌نهند، در زمرهٔ بی‌خبرانند و راستی از آنان دور خواهد ماند. چه آنان خود را از فروغ دانش دور کرده‌اند و در نتیجه خوشبختی نیز از آنان دور خواهد ماند.

دانایان باید نادانان را به‌راه راست رهبری کنند.

بند ۱۰- ولی فرد دانا و خردمند با آگاهی از دانش خدایی چون هستهٔ مرکزی حقیقت و راستی باید تبه‌کاران و نادانان را به‌پیروی از نیک‌اندیشی و نیک‌گفتاری و نیک‌کرداری وادارند و بی‌گمان آنان پس از شناخت راه راست و درست همه به‌سوی خدا روی خواهند آورد.

با پیروی از راه امشاسپندان می‌توان به‌همه آرزوهای نیک خود رسید.

بند ۱۱- پروردگارا- ما را از بخشش خرداد (رسایی و کمال مادی و معنوی) و امرداد (جاودانگی و نیک‌نامی) که از راه وهومن و اشا و خشترا (نیک‌اندیشی و پرهیزکاری و تسلط بر نفس) به‌دست می‌آید، بهره‌مند ساز تا در پرتو این فروزگان به آرزوهای نیک خود برسیم.

پیروی از راستی تنها راه خوشبختی است^(۱).

بند ۱۲- کدام است آیین تو و چیست آرزوی تو ای اهورامزدا؟ چه ستایشی سزاوار توست! آن را آشکارا به من بنما تا از برکات انجام آن برخوردار شویم. پروردگارا به ما بیاموز که چگونه در پرتو راستی رهسپار راه تو باشیم.

هدف نهایی رسیدن به خدا و پیوستن به اوست.

بند ۱۳- ای اهورامی دانم راه پاک منشی که به من نمودی راهی است که بر پایه آموزش های هوشیاران و خردمندان استوار است و آن آموزش ها می گوید هر کار نیکی که تنها به خاطر نیکی و راستی انجام پذیرد، سزاوار پیروی است و نتیجه آن همانا رسیدن به توست ای مزدا.

وظیفه آدمی کار و کوشش و آبادانی جهان است.

بند ۱۴- پاداش گران بهای مزدا از آن کسی است که در کالبد جسمانی و جهان مادی با منش پاک به کار و کوشش پردازد و در آبادانی و پیشرفت جهان بکوشد و به این وسیله خواست پروردگار را برآورده سازد^(۲).

۱. ایووپنتایو اشهه = تنها راه خوشبختی پیروی از اشویی است، یسنای ۴۳ بند ۱.
۲. بخشش نیک اندیشی از آن کسی است که کار نیک را تنها به خاطر نیکی انجام دهد.
(نمازیتا هو)

نه در فکر پاداش یا مزد باش
(تیمسار آریانا)

تو در فکر شادی هر مزد باش

ستایش نباید تنها زبانی باشد، بلکه باید با کردار نیک هم همراه باشد.
بند ۱۵- اهورامزدا در آیین خود ما را از بهترین گفتار و کردار آگاه
فرموده و برترین راه ستایش را به ما آموخته است. باشد تا با
پیروی از علم و عمل یا گفتار و کردار نیک به یاری اهورا از
یک زندگانی کامل که سرشار از راستی و درستی باشد
برخوردار گردیم.

اشتودگات

یسناى ۴۳

خوشبختى از آن كسى است كه در پى خوشبختى ديگران باشد.

بند ۱- خوشبخت كسى است كه خوشبختى ديگران را فراهم سازد. چنين است فرمان و خواست اهورامزداى چاره ساز. از اين روى ما خواستاريم كه با نيروى راستى و پايدارى نياز يكديگر را برآورده سازيم. اى آرميى، اى مهر خدائى ما را در زندگى از بخشش بينايى كامل و منش پاك برخوردار ساز.

خودشناسى بهترين راه رسايى است.

بند ۲- اى مزدا بهترين بخشش ها را كه خودشناسى است به ما ارزانى دار - اى نورانى ترين نور معنوى به وسيله خرد مقدست ما را از دانش و منش پاك برخوردار ساز تا با پيروى

از قانون اشا روزهای زندگانی خود را قرین خوشبختی و
رسایی مادی و معنوی سازیم.
درود به آموزگاران راه راستی.

بند ۳- پروردگارا کسی که ما را به راه راست و درست زندگی و
رستگاری جهان مادی و معنوی رهبری کند، بهشت
بهره‌اش ساز، آن بهشتی که پایگاه پرهیزگاران و پاک‌منشان و
بارگاه قدس اهورایی است. بشود که به رهبری آنان ما به تو
راه یابیم.

مزداداور دادگر کارهای مردمان است.

بند ۴- ای مزدا من دریافتم که تویی توانا و پاک و داور دادگری که
هر نیکی و بدی را پاداش و سزا می‌بخشی - ایمان من به تو
ناگسستنی است. چون پاداش و سزای نیک‌اندیش و
دروغ‌پرست را از زبانه آذر فروغ‌مند و پاکت که جز از راستی
وداد نیست برقرار داشته‌ای^(۱).

مزداسر آغاز و سرانجام همه چیز است.

بند ۵- آن‌گاه تو را مقدس شناختم ای مزدا اهورا که تو را سر آغاز و
سرانجام همه چیز دانستم و دریافتم که تو از روز نخست
نتیجه و بازتاب هر گفتار و کردار نیک یا بدی را مقرر
فرمردی و دآوری تو پیوسته بر این اصل است که بدی بهره

۱. منظور از آذر فروغ‌مند آتشی است که در گذشته برای تشخیص گنه‌کار از بی‌گناه
افروخته می‌شد و آن را آزمایش وِگرم می‌نامیدند. مانند عبور سیاوش از آتش برای اثبات
بی‌گناهی خود.

بدان و نیکی پاداش نیکان است تا روز بازپسین.

آموزش راه دین بر همه کس بایسته است.

بند ۶- از آن دم که خرد مقدس مزدا در درون کسی راه یابد، نیروی معنوی و منش پاک در او پدیدار شود و آن گاه است که پیامبر تو خواهد توانست به او علم دین و دانش مینوی بیاموزد تا به وسیله آن آموزش ها، کشور پارسایی گسترش یابد و کسی نتواند پیروان تو را از راه راست و درست باز دارد.

هر کس باید بیندیشد که کیست، از کجا آمده و برای چه در این جهان است؟
بند ۷- ای مزدا اهورا - هنگامی تو را مقدس شناختم که منش پاک به من روی نمود و واداشت تا بیندیشم که من کیستم و از کجا آمده ام و دریابم که وظیفه من در این جهان چیست و به طرفداری از کدام گروه (نیکان یا بدان) برخیزم؟

باید پیوسته دشمن دروغ و دوست دار راستی بود.

بند ۸- آن گاه به خود پاسخ داده گفتم من زرتشتم و تا آن جا که نیرو دارم دشمن سرسخت دروغ و پشتیبان استوار راستی خواهم بود تا زمانی که همه جهانیان به کشور جاویدان راستی راه یابند - از این روی همیشه ای مزدا تو را ستایش گر و با سرودهای نیایش، تو را خواهم ستود.

پیروی از راستی بهترین راه زندگی است.

بند ۹- ای خدای دانا، آن گاه تو را مقدس شناختم که و هو من (منش پاک) به من روی آورد و پرسید: چه راهی را با صمیم قلب،

پیروی خواهی کرد؟ و من پاسخ دادم، من راستی را که بهترین
و والاترین راه است پیروی می‌کنم و تا آن زمان که نیرو دارم
دل به این فروغ مینوی خواهم بست.
راه راست را تنها با منش پاک می‌توان شناخت.

بند ۱۰- پس ای منش پاک راه راست را به من بنما چه همواره
خواهان آنم تا با نیروی آرمئیتی (آرامش وجدان) آن را
بپیمایم. ای وهومن پیوسته به پرسش‌های ما پاسخ ده چه
راهنمایی‌های تو چنان است که از جانب خدای بزرگ
رسیده باشد و تنها این راهنمایی‌هاست که همه را توانایی و
کوشایی می‌بخشد.

همه ما باید پیوسته در پیشبرد راستی بکوشیم.

بند ۱۱- آن‌گاه تو را مقدس دانستم ای مزدا اهورا که وهومن (خرد
پاک) بر من ظاهر شد و راه راست را به من نشان داد و چون آن
را دریافتم بر آن شدم تا به مردمان پیاموزم هرچند در این راه
رنج و سختی کشم، راستی را که بهترین آیین است به آنان
نشان دهم.

آوای سروش همان وحی یا ندای وجدان است که از درون آدمی
برمی‌خیزد^(۱).

بند ۱۲- هنگامی که فرمان سروش و اشا را از درون خود شنودم بر
آن شدم تا راه راست و آیین درست را به مردم پیاموزم و دمی

۱. آواز خدا همیشه در گوش دلست گو دل که کند گوش به آواز خدا

از آن سر نیچم و چون دانستم که این آیین راست و درست
است با کوشش و اراده و جرأت تمام تعلیم خواهم داد. باشد
که من و پذیرندگان این دین کامروا گردیم.
برای پیشبرد راستی باید در برابر دروغ پرستان ایستادگی کرد^(۱).

بند ۱۳- آنگاه تو را مقدس شناختم ای مزدا اهورا که خرد پاک
به من روی کرد و پرسید: ای زرتشت آرزوی تو چیست؟ و
من گفتم آرزومند یک زندگی دراز و سالم هستم تا بتوانم در
برابر دروغ پرستان هرچه بیشتر ایستادگی کنم و بر آنان پیروز
شوم.

اهورامزدا دوستی مهربان و یاور همه است.

بند ۱۴- همان گونه که دوست مهربانی پیوسته پشت و پناه دوست
خود است، ای مزدا مرا دستگیر و پشتیبان باش و نیرویی
به من ده تا بتوانم آیین تو را به خوبی بگسترانم و به آنان که
به فرمان تو و دستورهای تو گوش می دهند بیاموزم تا از
دروغ پرستان روی بگردانند و با آنان بستیزند.

با یاد و اندیشه خدای توان بر نیروهای روان افزود.

بند ۱۵- هنگامی تو را مقدس شناختم ای مزدا اهورا که وهومن
به سوی من آمد و مرا واداشت تا دریابم که برای نیرومندی
روان بهترین چیز اندیشه و یاد تو در گوشه خاموشی است و

۱. همین دستور در نماز (به نام ستایش) تکرار شده است که می فرماید وظیفه ما (رزم و
ایوزشنه و پذیرایی دیوان است) یعنی نبرد با بدکاران و دوری از آنان و در صورت حمله آنان
ایستادگی کردن وظیفه ماست.

مرا آگاه فرمود که نباید هرگز به جلب رضایت و خشنودی
دروغ پرستان برآمد، زیرا آنان راستی را بدترین دشمن خود
می دانند.

پیروی درست از فرمان دین خدا، تنها به یاری خرد و ایمان ممکن است.
بند ۱۶- بنابراین من که زرتشت هستم آرمئیتی (نیروی ایمان و
وجدان) را برای خود برگزیدم. باشد که به یاری آن، نیروی
راستی و پاکی چون خورشید تابان بر همه نورپاشی کند و
آرمئیتی و وهومن ما را به حسب کردار نیکمان پاداش و مزد
بخشد.

یسنای ۴۴

پرسش های اهورایی^(۱)

بند ۱- این را از تو می پرسم ای اهورا، مرا آگاه فرما، چگونه تو را
به درستی باید ستود؟ ای مزدا آن را به من، که چون جان تو را
دوست دارم، بیاموز تا همه بتوانیم از این راه به حقیقت پی
بریم و منش پاک به سوی همه ما روی آورد.

پاداش کردار نیک خوشبختی در دو جهان است.

بند ۲- از تو می پرسم ای اهورا، چه به راستی می خواهم بدانم، آیا

۱. بعدها نویسنده خردۀ اوستا در گاه هاون می فرماید: «اهوا یریم برشنم اشهونم
اشهه رتوم یزه میده» پرسش های اهورایی را که رد و رهبراشویی است می ستاییم و منظور
همین یسنای ۴۴ می باشد، زیرا از پژوهش و جویش و پویش است که آدمی به حقیقت پی
می برد و وهومن او را راهنمایی می کند:

پرس هرچه ندانی که فعل پرسیدن دلیل راه تو باشد به وقت نادانی

سرانجام زندگی پارسایی خوشبختی در دو جهان است و کسی که برای رستگاری روان دیگران می‌کوشد، بهره‌ نیک خواهد برد؟ این را ای مزدا می‌دانم هر که به مردم مهر ورزد و برای رستگاری دیگران بکوشد، چنین کسی دوست تو و درمان‌بخش زندگی مردم خواهد بود.

همه آفرینش‌ها از خداوند است.

بند ۳- از تو می‌پرسم ای اهورا - چه به راستی می‌خواهم بدانم - جز تو چه کسی در روز نخست آفرینش را بیافرید؟ چه کسی به خورشید و ستارگان راه سیر بنمود؟ کاهش و افزایش ماه از کیست؟ این‌ها و بسا چیزهای دیگر را می‌خواهم به‌درستی بدانم.

خداوند نگهدار زمین و آسمان است.

بند ۴- از تو می‌پرسم ای اهورا - چه به راستی می‌خواهم بدانم - جز تو چه کسی نگهدار زمین در پایین و سپهر در بالا است؟ جز تو چه کسی آفریننده آب و گیاهان است؟ جز تو کیست آن که به باد و ابر تندروی فرمود؟ جز تو چه کسی برانگیزنده منش پاک در مغزهای مردم است؟

سه‌گاه نماز.

بند ۵- جز تو کیست آن هنرمند بزرگی که روشنایی سودمند و شب آرام‌بخش را بیافرید؟ جز تو کیست ایجادکننده خواب و بیداری؟ و جز تو چه کسی پدیدآورنده بامداد و نیمروز و

شب است که مردم را برای ادای نماز تو فرا می خواند؟^(۱)

خداوند این جهان را برای شادی ما آفرید.

بند ۶- از تو می پرسم ای اهورا - به راستی می خواهم بدانم - آیا روزی دانش واقعی و خرد مینوی (آرمثیتی) را به یاری ما خواهی فرستاد؟ چه می دانم ملکوت تو بر نیک منشی و راستی استوار است و برای چه کسانی این جهان بارور و شادی بخش را بیافریدی.

بند ۷- این را می دانم ای اهورا که تو از روز ازل نیروی معنوی و مهر و دوستی جهانی و همگانی را بیافریدی، تویی آن کسی که از روی خرد مهر فرزند را در دل پدر و مادر برانگیخته ای. ای مزدا آرزو مندم که به وسیله خرد مقدس به تو نزدیک شوم و تو را چنان چه باید بشناسم.^(۲)

بند ۸- ولی ای مزدا - چگونه می توان به اراده تو پی برد و راه و روش زندگی نیک منشی و پارسایی را یافت و چگونه می توان روان خود را به سوی رستگاری دو جهانی پیش برد؟

بند ۹- این را به راستی می دانم که روان پیروان آیین تو ای مزدا در هر دو جهان در بهشت^(۳) (بهترین جای) قرار خواهند گرفت

۱. در زمان اشوزرتشت ایرانیان برابر آیین مهرپرستی روزی سه بار به پرستش مهر می پرداختند و اینک هم بالای نقاره خانه های مساجد بزرگ ایران در هنگام طلوع خورشید و ظهر و غروب با نقاره زنی و آواز کرنا و بوق آن را به مردم اعلام می کنند.

۲. تکرار «از تو می پرسم ای اهورا» در ترجمه هر بند ضروری نیست، زیرا در شعر تکرار واژه ها لازم است، ولی در نثر و ترجمه نیست.

۳. بهشت یا Best یعنی بهترین مانند مه مهتر مهست .magesty

و مردم تنها از راه پیروی راستی و پاک‌منشی به کشور
جاودانی تو راه خواهند یافت.

بند ۱۰- به راستی ای مزدا چنین خواهد بود. چون راه و آیین تو
بهترین ارمغان برای آدمیان است و از آن جایی که این آیین با
راستی یکسان است، پیروان آن را فراخی و آسایش و
رستگاری دو جهانی خواهی بخشید.

یاری خواستن اشوزرتشت از پروردگار برای انجام درست رسالت خویش.
بند ۱۱- ای مزدا - اینک که من به ارشاد مردم و آموزش راه تو
پرداخته و با همه دروغ پرستان به ستیزه برخاسته‌ام، مرا
نگهدار و پشتیبان باش و خرد پاک را به یاری مردم فرست تا
به گفتار و آموزش‌هایم پی برند.

بند ۱۲- از تو می‌پرسم ای اهورا - به راستی می‌خواهم بدانم که
برای آموزش راحت نخست به کدام سوی روی آورم، آنان
که پیرو دروغ هستند یا آنان که طرفدار راستی‌اند؟ و با
دروغ پرستان چگونه رفتار کنم، مگر آنان دشمن تو نیستند؟
بند ۱۳- ای اهورا - آیا باید از پیروان دروغ و مردمان بی‌دین و ایمان
دوری کنم و آنان را از خود برانم؟ چگونه باید با کسی که
برای شنیدن راستی و گفتار خردمندانه دل بستگی نشان
نمی‌دهد، رفتار کنم؟

بند ۱۴- ای اهورا - آیا باید رهبری دروغ پرستان را به راستی
خواهان واگذارم تا با آموزش کلام آسمانی روان آنان را از

آلودگی پاک گردانند، یا باید با وارد ساختن شکست کامل
به هواخواهان دروغ و تبه کاران، فریب و بدکاری آنان را از بین
ببرم و بی اثر گردانم؟

بند ۱۵- ای اهورا - هنگامی که سپاه دروغ پرست در برابر سپاه
راستی صف آرایی کرده و به هم می تازند، آیا راستی را
توانایی آن هست که دروغ را شکست دهد و طرفداران خود
را نگهداری کند؟ چه وقت ای مزدا برابر قانون تو راستان را
بر دروغ پرستان پیروزی خواهی بخشید؟

بند ۱۶- ای اهورا - آن شخص دلیر و پیروزمندی که باید از روی
دستور تو دین داران و راستی خواهان را در پناه خود گیرد و
پیروز گرداند کیست؟ آن را با الهام به من باز گوی که کیست
آن داور نجات دهنده دانایی که بدین کار گماشته ای؟ بشود
که سروش (ندای وجدان) و وهومن (منش نیک) او را و همه
آنانی را که دوست دار تو هستند یار و یاور باشند.^(۱)

نعمت رسایی و جاودانی به کسانی نوید داده شده که پیرو راستی باشند.

بند ۱۷- ای مزدا - هنگامی که به دستور تو با جدیت تمام در راهی
که نمودی رهسپار شوم، آیا سخنانم در مردم اثر خواهد
کرد؟ و چنان چه نوید داده ای رسایی و کامروایی نهایی بهره
نیکان و راستان خواهد بود؟

بند ۱۸- ای اهورا - چگونه در پرتو اشا (راستی و پاکی) به درک راه تو و حقایق زندگی پی خواهیم برد؟ و ای مزدا - چه وقت از کمال و رسایی (خرداد) و جاودانگی (امرداد) برخوردار خواهیم شد؟ و چگونه خواهیم توانست این دو نعمت را به مردم جهان ارمغان کنم؟

هر فردی باید به هم نوع خود کمک کند.

بند ۱۹- ای اهورا - آیا کسی که پیمان شکند و نیکان و پارسایان را در هنگام حاجت یاری نکند، چه جزایی برایش مقرر داشته‌ای؟ به راستی که چنین کسی برابر آیین تو در سزای دیگر به پادافره کوتاهی در انجام وظیفه اش نسبت به هم نوعان گرفتار رنج و سختی نخواهد شد؟

همکاری و یاری بدکاران نیز گناه شمرده می‌شود.

بند ۲۰- ای مزدا - چگونه ممکن است این دیوان بدکار که با جور و ستم و کشتار به فرمانروایی رسیده‌اند، از شهریاران خوب به شمار آیند و چگونه هواخواهان آنان که چون کرپان‌ها (کوران با چشم) و اوسیج‌ها (کران با گوش) هستند و برای خشنودی اربابان خود (کاوی‌ها) جهان را پرازی دادگری و خونریزی کرده‌اند، از گمراهان به شمار نیایند؟ آری این بدکاران برای به دست آوردن نیرو و دارایی حاضرند جهانیان را از راه درست و راست دور نگهدارند.

اشتودگات

یسناى ۴۵

دومین سخن رانی همگانی اشوزرتشت

بند ۱- ای کسانی که از دور و نزدیک برای آگاه شدن آمده‌اید. من برایتان سخن می‌گویم - همه گوش هوش فرا دهید و بشنوید حقایقی را که برایتان روشن می‌سازم و بایسته است که آن را به‌خاطر بسپارید تا مبادا آموزگاران دروغ شما را گمراه کنند و با گفتار نادرست و فریبنده زندگانی شما را در دو جهان تباه سازند.

دوگونگی روش اندیشیدن.

بند ۲- من می‌خواهم از دو مینو یا دو گونه روش اندیشیدن در آدمی سخن گویم که یکی پاک و سپنتامینویی است و دیگری ناپاک وانگره مینویی است. این دو، همیستار و

مخالف یکدیگرند و هیچ کدام در اندیشه و گفتار و کردار و آموزش و آرزو و عقیده و روح یکسان و همانند نیستند.
نتیجه نافرمانی از آموزش پشیمانی است.

بند ۳- من می خواهم سخن بگویم درباره آن چه که پایه و بنیاد زندگانی نیک است و آن را از اهورامزدا ی دانا فرا گرفته ام. کسانی که این سخنان را بشنوند و برابر آن رفتار نکنند در پایان پشیمان می شوند و افسوس خواهند خورد.
بهترین راه زندگی.

بند ۴- اینک سخن می گویم از راهی که برای زندگی بهترین راه ها است. راهی که از مزدا فرا گرفته ام و آن راه پیروی از اشا (راستی و درستی) است. راهی که پروردگار دانا، که چون پدری مهربان و نیک اندیش است، برقرار داشته تا با پیروی آن این زمین بکر به وسیله کشاورزان کوشا بارور شود. آری مزدا از همه چیز آگاه است و نمی توان او را فریفت.

کسانی به رسایی و جاودانی خواهند رسید که به ندای وجدان گوش دهند.
بند ۵- من سخن می گویم از آن چه که مزدای پاک به من آموخت. سخنی که شنیدنش برای مردم بهترین آموزش هاست و آن این که، کسی به پایه رسایی و جاودانی خواهد رسید که به ندای وجدان خود گوش دهد و بدان ارج گذارد، چه خشنودی اهورامزدا از راه اندیشه نیک و کردار درست (آن چه که وجدان گوید) به دست می آید.

اهورامزدا خیرخواه همه است.

بند ۶- من می خواهم سخن گویم از کسی که بزرگ تر و خیرخواه تر از همه است و او اهورامزداست. او به وسیله خرد و روان پاک خودش ستایش کسانی که او را می ستایند می شنود، آرزومندیم که با خرد پاک و ایمان درست به او دست یابیم و ما را از آن چه بهتر از همه است بیاگاهاند.

این است فرمان ابدی اهورامزدا.

بند ۷- اوست کسی که پاداش نیکوکاری و پادافره بدکاری را تا ابد برقرار داشته، خواه آن کردار درگذشته انجام یافته باشد یا در حال و آینده انجام پذیرد و آن این که روان پاکان و پرهیزکاران پیوسته شاد و خرم و روان بدکاران همیشه گرفتار رنج و شکنجه خواهد بود. این است فرمان ابدی که اهورامزدا با دانش خویش برای همیشه برقرار داشته است.

راه خداشناسی

بند ۸- از آن جایی که پروردگار یکتا را با دیده دل و از راه پارسایی شناخته ام، خواهم کوشید همه را به سوی او رهبری کنم و به مردم بیاموزم که اهورامزدا را تنها می توان از راه راستی با اندیشه و گفتار و کردار نیک شناخت و درود و ستایش خود را تنها به پیشگاه او تقدیم کرد.

تنها اهورامزدا سزاوار ستایش مردم است و بس.

بند ۹- خردمند نیک اندیش کسی است که به دیگران می آموزد که

اهورامزدا از همه بیشتر و بهتر سزاوار ستایش و پرستش است. اوست که دآوری همه کارهای مردم را در دست دارد و به راستی تنها او سرور و آفریدگار همه آفرینش‌ها است. باشد که همه با منش پاک و کار نیک به او نزدیک شویم.

خودشناسی خداشناسی است.

بند ۱۰- اهورامزدا را باید با ایمانی کامل و از روی راستی ستود، چه او به ما نوید داده است که در پرتو راستی و نیک‌منشی و خویش‌شناسی (شهریور) می‌توان به رسایی و جاودانگی دست یافت و آن‌گاه است که ما را برای همیشه در کشور مینویی در فروغ بی‌پایان خویش جای خواهد داد.

خدا دوست و برادر و پدر همه ماست.

بند ۱۱- کسی که از پرستش دیوان و فرمان‌برداری از آنان روی بگرداند و به پروردگار یکتا و آیین پاکش روی آورد، اهورامزدا به چنین کسانی برابر وعده‌ای که فرموده چون دوست و برادر و پدر است، و راه اینان با دشمنان اهورامزدا کاملاً جداست.

اشتودگات

یسناى ۴۶

روبه روشدن اشوزرشت بادشمنى بداندیشان.

بند ۱- پروردگارا- به کدام خاک روی آورم؟ به کجا رفته پناه جویم؟ دشمنانم مرا از دوستان و بستگان جدا کرده اند و آنان از من کناره می جویند. از بزرگان و فرمانروایان نادرست نیز خشنود نیستم و با این وضع چگونه می توانم در راه خدمت به تو ای اهورامزدا کامیاب شوم و آیین پاکت را گسترش دهم؟

دارایی مادی و معنوی، هر دو در راه درست زیستن لازم است.

بند ۲- ای مزدا - می دانم چرا کاری از پیش نمی برم، چون دارایم اندک و یارانم کم اند - ای اهورا نظری به من افکن و چنان که دوستی به دوست خود یاری و دلداری دهد، مرا نیروی

درونی و آرامش خاطر بخش و از پاداش نیک‌منشی‌ات مرا
خاطر جمع ساز.

دنباله درخواست اشوزرتشت

بند ۳- ای مزدا - سپیده‌دم امید، کی به‌در آید و مردم چه وقت
به‌سوی راستی روی آورند و دستور نجات‌دهنده خود را
پیروی خواهند کرد؟ کی پیامبر تو با گفتار سودبخش خود
در رستگاری روان مردم کامیاب می‌شود؟ ای اهورا فرشته
نیک‌منشی را به‌یاری آنان فرست و مرا در انجام این وظیفه
بزرگ کامرواگردان^(۱).

ایستادگی در برابر بدی وظیفه دینی همه ماست.

بند ۴- پیروان دروغ نمی‌خواهند مردم به‌سوی راستی روند و
می‌کوشند تا آنان را از پیشرفت در زندگی و آبادانی شهر و
روستای خود بازدارند. چنین کسانی کردارشان زشت و
ویران‌گر است. بی‌گمان کسانی که با تمام نیروی مادی و
معنوی به‌دشمنی با آنان برخیزند، به‌راه راست و درست و
آیین نیک اهورایی گام می‌نهند.^(۲)

ارشاد و رهبری بدکاران بر همه بایسته است.

بند ۵- هرگاه یکی از پیروان راستی، دروغ‌پرست بدکاری را به‌راه

۱. در این بند و بند ۱۱ یسنای ۴۵ اشوزرتشت خود را یکی از سوشینت‌ها یا موعود خیر و نجات‌دهنده مردم جهان معرفی می‌کند.
۲. منظور مردمان بیابانگردی است که مانع دیگران در سکونت در یک جا و آبادکردن ده و روستا و شهر می‌شوند.

راست رهبری کند و به آیین اهورایی درآورد، براوست که به دیگر هم‌کیشان آگهی دهد تا آنان چنین کسی را از آزار بداندیشان نگهداری کنند و یار و یاور او باشند. این است خواست و دستور اهورامزدا.

کسی که گمراهان و نادانان را به راه راست رهبری نکند گناه کار است.

بند ۶- ولی هرگاه شخص دانا و توانایی به یاری او برنخواست، خود از گروه بدکاران به شمار است، چه بدکار کسی است که بدکاری را یاری دهد و نیکوکار آن که نیکان را یار و یاور باشد. چنین است آیین و خواست اهورا از آغاز هستی.

پیمودن راه درست آیین زندگی باید با یاری فروغ ایمان و منش پاک هر دو باشد^(۱)

بند ۷- ای مردم - هنگامی که دروغ پرست و گمراهی در پی آزار و گزند ما برخیزد، به جز فروغ ایمان و اندیشه پاک چه چیز دیگر می تواند برابر قانون جاودانی مزدا ما را پشت و پناه باشد. ای اهورامزدا همه ما را از فرمان و دستور مقدس خود آگاه فرما.

بدی به بدکاران بر می گردد.

بند ۸- کسی که در پی تباهی دیگران بر می آید، مبادا از کردار بدش

۱. این بند نماز «کمنامزدا» است که هر روز در نماز سرش و اثر تکرار می کنیم و به ما گوشزد می کند، پیروی از اصول دین باید به یاری آتسچاومننگ هسچا یعنی آتش ایمان و منش پاک و خرد باشد و بدون کمک این هردو نیرو، یعنی اندیشه نیک و دلی پاک پیروی از دین درست نیست.

آسیبی به دیگران رسد و بشود که بدی و آزار او به خودش برگردد، چه برابر قانون تو ای مزدا خوشی و خوش بختی از بدکاران و آزارسانندگان دور خواهد ماند.

اشوزرتشت نخستین پیامبر یکتاپرستی از سوی پروردگار است.

بند ۹- منم نخستین برانگیزنده‌ای که به مردم پیاموخت که تویی ای اهورامزدا به پرستش سزاوارترین و بهترین داور کردار مردمان و سرور راستی و آفریننده پاکی. باشد که همه با اندیشه درست آن را دریابند و به کار بندند.

پل چینود یعنی پل گزینش نیکان از بدان و آزمایش کردار مردمان یا پل توجین کردن

بند ۱۰- می دانم ای مزدا اهورا که هر مرد و زنی که برابر آموزش و آیین تو در سراسر زندگی کاری را که بهتر از همه است به جای آورد، به پاداش آن، بخشش پاک منشی به او ارزانی خواهی داشت و او را به آسانی از پل چینود خواهی گذراند.

دوزخ پایگاه دروغ پرستان است.

بند ۱۱- کوی‌ها و کرپان‌ها و گروه دیگر مردم فریبان^(۱)، همه را به سوی کردار زشت فرامی خوانند تا زندگی دو جهانی آنان را تباه سازند، ولی روان و وجدان آنان هنگامی که به سر پل چینود رسد در بیم و هراس افتد و تا زمانی دراز گرفتار

دوزخ خواهد شد.^(۱)

پیروان دین مزدیسنی از هر گروه و نژادی که باشند رستگار خواهند شد^(۲)

بند ۱۲- هنگامی که فرزندان و نییرگان فریان تورانی راستی را دریافتند و به یاری ایمان پاک و شجاعت درونی خود دین نیک را پذیرفتند و منش نیک آنان را وادار ساخت تا به کشور جاودانی و دین مزداپرستی روی آورند، بی گمان در روز واپسین رستگار خواهند شد.

پذیرفتگان دین از هر گروهی که باشند محترمند.

بند ۱۳- از میان مردمان کسی که با فرمان برداری خویش سپنتمان زرتشت را خشنود سازد، سزاوار هرگونه احترام است، به چنین کسی مزدا اهورا بهترین زندگی بخشد و منش نیک او را سزاوار فردوس برین گرداند. ما چنین کسانی را یار و یاور راستی خواهیم شناخت.

گشتاسب کیانی در گسترش دین اهورایی کوشش کرد.

بند ۱۴- به راستی یکی از این یاوران، شاه دلیر گشتاسب کیانی است، کسی که دوست و هواخواه راستی بوده و در گسترش دین بهی و بزرگداشت انجمن برادری (مغان) کوشش کرده است. بشود که اهورامزدا چنین کسانی را شایسته رسیدن به بارگاه خود گرداند و در سرای فردوس جای دهد.

۱. دوزخ یا دوش اخو = پایه و مرحله پست

۲. در دین زرتشتی ملی گرایی و تعصب نژادی راه ندارد.

دین مزدیسنی راه نیک و بد زندگی را به شما خواهد شناساند.

بند ۱۵- ای هچدسب و اسپنتمان^(۱) و ای مردمان جهان آگاهتان سازم، هرگاه بخواهید نیک را از بد و دوست را از دشمن تمیز دهید، باید بکوشید تا برابر آیین اهورامزدا و قانون جاودانی او رفتار کنید، زیرا تنها در پرتو اشا می توان به حق و راستی زندگی پی برد.

تبلیغ راه اشا باید پیوسته همراه با آرمئیتی یعنی مهر و فروتنی باشد.

بند ۱۶- ای فروشتر هوگوه - اینک که تو و یاران پارسا برای گستردن دین راستین به سرزمین های دیگر روی می آورید؛ امیدواریم کامیاب شوید. باشد تا مردم جهان را به کشور جاودانی راستی و نیک منشی راهنمایی کنید و بر فرو شکوه دین مزدا اهورا بیفزایید.^(۲)

با پیروی از ندای وجدان می توان به راه راست گام نهاد.

بند ۱۷- ای جاماسب دانا از خانواده هوگوه - اینک که تو از کارهای روا و ناروا آگاه شدی و به ندایی که از درونت برخاسته است گوش فرا دادی و به پیروی و ستایش دین پرداختی، همیشه راستی (اشا یا ندای وجدان) را مشاور خود قرار ده و بی گمان بدان که اهورامزدا از همه چیز آگاه است و درست را از نادرست به خوبی بازشناسد.^(۳)

۱. هچدسپ و اسپنتمان اسامی خانوادگی و نیای اشوزرتشت است.
۲. فروشتر از خاندان هوگوه پدرزن اشوزرتشت و برادر جاماسب حکیم است.
۳. جاماسب دانا نام برادر فروشتر و داماد اشوزرتشت است.

با دوستان خود دوست و با دشمنان بد باشید.

بند ۱۸- کسی که به راستی با من دوست باشد، من نیز او را به بهترین چیزی که دارم بشارت می دهم. ولی کسی که با من دشمن باشد، من نیز دشمن او خواهم بود. این است خواست مزدا و اشا و این است تصمیم من از روی خرد و هوش.

پیروی از فرمان خدا خوشبختی آدمیان در هر دو جهان است.

بند ۱۹- کسی که آموزش های مرا به بهترین وجه برابر آیین مقدس به جای آورد، در این جهان بهترین زندگی پاداش اوست و در سرای دیگر در کشور جاودانی از خوشبختی واقعی برخوردار خواهد شد. این نکته را مزدا به من آموخته است.

سپنتمدگات

یسنای ۴۷

پایه هر اندیشه و گفتار و کردارمان باید از روی خرد باشد.

بند ۱- کسی که اندیشه و گفتار و کردارش از روی خرد پاک و برابر آیین اهورایی باشد، پروردگار دانا به او نیروی معنوی و شجاعت ذاتی و رسایی تن و روان خواهد بخشید.

بهترین زندگی بهره نیک اندیشان و خداپرستان است.

بند ۲- از آن جایی که اهورامزدا آفریدگار کل و پدر راستی است، بهترین زندگانی را بهره کسی خواهد ساخت که گفتارش همراه با نیک اندیشی و خرد پاک و کردارش برایمان و مهر خدایی استوار باشد.

اهورامزدا آفریننده سپنتامینو یا خرد مقدس است.

بند ۳- ای مزدا تویی آفریننده سپنتامینو یا خرد پاک، ای کسی که

جهان شادی بخش آفریدی تا از پرتو خرد و مهر
جان آفرینت به مردمان آسایش و آرامش رسد و از نیروی
آرمیتی یا ایمان به تو در صلح و دوستی به سر برند.
در پایان راستی بر دروغ و نیکی بر بدی پیروز خواهد شد.

بند ۴- ای مزدا با نیروی خرد پاکت، پیروان دروغ و بدی در پایان
گرفتار شکست و نابودی خواهند شد، نه پیروان راستی و
نیکی، چه در برابر فرمانت پیوسته مرد درستکار کمدار
به رستگاری و خوشبختی رسد و دروغ پرست مالدار گرفتار
بدبختی و بی چارگی شود.

نیکی پیوسته بهره نیکان و بدی بهره بدان است.

بند ۵- ای مزدا - بی گمان دروغ پرستی که در کردار خویش پیرو
بدمنشی است، هرگز بدون مهر و بخشایش تو از نعمت خرد
پاک که به پیروان راستی وعده داده شده بهره مند نخواهد
شد.

سرانجام پیروزی و خوشبختی بهره مبارزان راه راستی است.

بند ۶- ای اهورامزدا - کسانی که برای پیشبرد نیکی پیکار می کنند،
بر آنان فروغ راستی و دانش ایزدی بتابان. باشد که برابر
فرمان تو چنین کسان بسیار چیزهای نیک دریابند و کارهای
بسیار نیکی انجام دهند.

سپنتمدگات

یسناي ۴۸

گناهکاران بدون بخشایش مزد ارستگار نخواهند شد.

بند ۱- هنگامي که راستي بر دروغ چيره شود، برابر آن چه خواست
توست بدکاران و نیکوکاران هریک به سزا و پاداش خود
رسند، تا آن گاه که مهر تو ای اهورا برانگیخته شود و
بخشایش تو به دوزخیان روی آورد.^(۱)

زمان پیروزی راستی بر دروغ نشانه کمال زندگی آدمیان است.

بند ۲- ای اهورامزدا - مرا از زمان فرارسیدن رستاخیز و روز
واپسین و یا هنگام چیرگی راستی بر دروغ آگاه ساز. بی گمان
چنین واقعه بزرگی نشانه رسایی زندگانی معنوی آدمیان

۱. و همان گونه که در نماز به نام ستایش آمده: «أَفْئِدُم بوجید دروندانج اژدوزخ»، در پایان
دروندان نیز از دوزخ رستگاری می یابند و از مهر و بخشایش اهورامزدا بهره مند می شوند.

است و چنین آگهی برای مردم جهان مژده‌ای بزرگ خواهد بود.

تنها با دانش و خرد است که آدمی می‌تواند حقیقت را دریابد.

بند ۳- بشود که همه از بهترین دانش و خرد آگاه شویم، چه دانشی که اهورامزدا، خداوند خرد، به ما آموزد بی‌گمان مقدس، خردمندان و همیشه سودمند است. ای مزدا می‌دانم، تنها با کرداری که برانگیخته اندیشه نیک است، می‌توان به خوشبختی رسید.

آدمی به هر چه اراده کند به آن خواهد رسید^(۱).

بند ۴- کسی که اندیشه خود را متوجه راه نیک یا بد کند، با گفتار و کردار ویژه خود شخصیت خود را در آن آشکار خواهد ساخت و اراده او پیرو همان راه خواهد شد، چه برابر آیین مزدا و خرد پاک او، هر کسی در دو جهان جای ویژه‌ای برابر خرد و وجدان خود خواهد داشت.

بشود که فرمانروایان راست و درست بر ما فرمانروایی کنند.

بند ۵- بشود که فرمانروایان نیک و پاک بر ما فرمانروایی کنند، نه فرمانروایان بد و نادرست. چه پاکی و راستی از گاه تولد تا مرگ برای آدمی بهترین بخشش است. بشود که چنین فرمانروایان نیک و پاک برای خوشبختی ما در جهان

فرمانروایی کنند^(۱)

سپتامینو یا خرد پاک بهترین پناهگاه مردم جهان است.

بند ۶- سپتامینو (خرد پاک) پناهگاه امن ماست، او به ما رسایی و جاودانگی، دو بخشش بزرگی خواهد بخشید که تنها از راه نیک منشی و ایمان پاک به دست خواهد آمد. آری ای مزدا می دانم که از همان آغاز این درست ترین راه زندگی است.

در برابر خشم و ستم دیگران ایستادگی کنید.

بند ۷- خشم باید بازداشته شود. در برابر ستم و زور باید ایستادگی کرد. ای کسانی که در پاک منشی استوارید، برای پیشرفت و پیروزی راستی و درستی طرفدار و دوست دار راستی باشید، چه جای چنین کسانی در پایان، سرای اهورایی خواهد بود.^(۲)

پرسش اهورایی

بند ۸- ای مزدا - چیست پاداش شهریاری تو برای چون منی و یارانم. به چه میزان است بخشایش تو در هنگام رسیدگی به نامه کردارمان در روز واپسین از روی سنجش میزان ایمان و منش مان ای اهورا؟

بند ۹- ای مزدا - آیا با نیروی اشا (ایمان به تو) خواهیم توانست در

۱. آیه معروف «یوژ دامشیائی اثیپی زاتم وهیشتا» پاکیزگی برای آدمیان از گاه تولد تا مرگ بهترین بخشش است، در این بند است.

۲. در اوستاهای بعدی از جمله گاه هاون، این گونه پرسش های اشوزرتشت را به پرسش های اهورایی نامزد کرده می فرماید: اهورا بریش برشمن اشه ونم اشه رتوم یزه میدی، بر پرسش های اهورایی که رد پرسش هاست درود می فرستیم.

برابر ستم و آزار دشمنانم پایدار و استوار بمانم؟ از تو می‌خواهم مرا از یاری و پشتیبانی خویش آگاه فرمایی، چون که یک سئوشیانت و خیرخواهی چون من باید از میزان پشتیبانی تو باخبر باشد.

ناروا بودن نوشابه‌های مستی آور.

بند ۱۰- ای مزدا چه وقت مردم به حقیقت پی خواهند برد؟ کی این آشام پلید مستی آور بر خواهد افتاد، چیزی که مردم فریبان زشت‌کردار به وسیله آن دیگران را می‌فریبند و هوش و خرد آنان را می‌زدایند؟

بند ۱۱- کی ای مزدا، راستی و خرد ایزدی و شجاعت معنوی به زندگی افراد خانواده داخل خواهد شد؟ چه کسی آرامش زندگی را جای‌گزین ستم و بی‌دادگری خواهد کرد؟ به‌سوی چه کسانی بخشش نیک‌منشی فرا خواهد رسید و از سودهای آن برخوردار خواهند شد؟

سوشیانت‌ها چه کسانی هستند؟

بند ۱۲- به‌راستی کسانی از زمره سوشیانت‌ها و ره‌اندگان مردم جهان به‌شمار خواهند رفت که فرمان‌های مزدا و وظایف خود را با نیک‌منشی به‌جای آورند و بر ضد خشم و ستم به‌پا خیزند و آن را درهم شکنند.

یسنای ۴۹

باید گمراهان را به راه راست رهنمایی کرد.

بند ۱- ای مزدا و ای اشا، بندوه تباه کار در برابر من ایستاده است و نمی گذارد غفلت زدگان را بیدار و به راه راست رهبری کنم - ای مزدا روی به من کن و با بخشش نیک منشی مرا نیرویی ده تا براو و همانند او چیره شوم.

بندوه Bendva یکی از دشمنان اشوزرتشت.

بند ۲- این بندوه گمراه کننده یکی از دروغ پرستانی است که با آموزش های دروغین خود مدتی است مرا نگران کرده. این گونه مردم فریبان از راستی و خرد ایزدی گریزانند و هرگز در پی آن بر نمی آیند که با پاک منشان به پیوندند و با آنان از روی خرد و درستی به بحث پردازند.

پایه دین مزدیسنی بر راستی استوار است.

بند ۳- چون پایه دین مزدیسنی بر راستی استوار است، همیشه سودبخش است و از آن جایی که پایه دین دیوپرستی بر دروغ نهاده شده همیشه زیان بخش می باشد، از این روی من می خواهم مردم به پاک منشان پیوندند و هم بستگی خود را با دروغ پرستان بگسلانند.

بدکرداران و بداندیشان مخالف آبادانی جهان اند.

بند ۴- این دروغ پرستان بدکردار با زبان خویش در میان مردم رشک و خشم بر می انگیزند و مخالف آبادانی و پیشرفت جهان اند -

به راستی بدکارانی که در پی گسترش کارهای زشت هستند،
نظر به سرشت بد خویش همیشه راه دیوان را بر می‌گزینند.
سود فداکاری و از خودگذشتگی

بند ۵- خوشی و فراوانی نعمت از آن کسی است که از خود گذشته
و پاک منش باشد. چنین کسی به واسطه داشتن فروتنی و
پارسایی سزاوار آن خواهد بود که دارای خرد ایزدی گشته
و در کشور جاودانی آهورایی پیوسته به سربرد.

باید نخست فرمان‌های دین را به درستی آموخت و آن‌گاه به دیگران یاد داد.

بند ۶- ای مزدا از تو درخواست می‌کنم، وظیفه مرا که باید از روی
خرد و راستی انجام یابد به من روشن سازی تا ضمن این که
آیین تو را به درستی دریابم، بتوانم چنان چه باید به دیگران
بیاموزم.

کسی که پشتیبان راستی است، یاور نیکان خواهد بود.

بند ۷- بشود که هر کسی با اندیشه نیک توأم با راستی این دین را
فراگیرد، چون تنها اهورامزدا به درستی آگاه است که کدام
یک از پیشوایان و سپاهیان و کشاورزان به این دین گرویده و
در گسترش آن به من یاری می‌کند.^(۱)

بشود که ما همه پیک پیام اهورایی باشیم.

بند ۸- ای مزدا اهورا - از تو درخواست می‌کنم، به فروشتر^(۱) و دیگر یارانم بهترین بخشش ارزانی داری تا با راستی و نیروی مینوی بتوانیم با هم پیک پیام تو باشیم.

پیروان راستی نباید با دروغ پرستان آمیزش کنند.

بند ۹- آن یاور کوشایی که برای خدمت به مردم برگزیده شده باید فرمان‌های مزدا را نیک به خاطر بسپارد و بداند که پیرو راستی نباید با دروغ پرستان آمیزش کند. تو هم ای جاماسب بدان که هرکس به گروه راستان پیوست در روز بازپسین (در پایان) از بهترین پاداش برخوردار خواهد شد.

پیروان راستی باید پیوسته اهورامزدا را پشتیبان خود بدانند.

بند ۱۰- ای مزدا - من تن و جان و روان پیروان با ایمان راه راستی و پاک‌منشی و گروندگان به این آیین مقدس را در پناه و حمایت تو می‌سپارم، زیرا تویی توانای بزرگ و نیرومند و زوال‌ناپذیر.

بند ۱۱- ولی روان زشت‌کاران و بدگفتاران و همه پیروان دروغ از خوی بد خویش پیوسته در شکنجه‌اند و در پایان به سرای دروغ جایی که منزل اصلی آنان است، راه خواهند یافت.

خرد و راستی بهترین بخشش‌های پروردگار است.

بند ۱۲- ای مزدا اهورا - من که زرتشت هستم تو را با سرودهای
ستایش خود آفرین می‌گویم و از تو درخواست می‌کنم ما را
از بخشش بهترین راستی و خرد مقدس بهره‌مند سازی، زیرا
این نعمت‌ها از بزرگترین بخشش‌های توست.

سپنتمدگات

یسنای ۵۰

درگاه سختی جز از پروردگار پشتیبانی نداریم.

بند ۱- ای اهورامزدا - در هنگام سختی و بدبختی تنها پرتو مهر تو هست که می‌تواند به روان ما آرامش و آسایش بخشد - آیا جز راستی و پاک‌منشی، که پرتوی از هستی توست، چه چیز دیگری به یاری و کمک من و پیروانم خواهد شتافت؟

بند ۲- کسانی که در این جهان بخواهند زندگانی را با خوشی و آرامش به سر برند، چگونه باید رفتار کنند! بی‌گمان چنین کسانی باید در پرتو درخشان خورشید راستی و برابر آیین پاکت زندگی کنند. چنین کسانی چه در این جهان و چه پس از آن نیز به خوشی و جاودانی خواهند رسید.

وظیفه ماست که دیگران را به راه راست رهبری کنیم.

بند ۳- ای مزدا می دانم که تو نیک منشی و از خودگذشتگی و راستی را بهره کسانی می کنی که با کوشش تمام مردمان پیرامون خود را که هنوز پیرو دروغ اند به دین راستی درآورند.

رسیدن به بهشت تنها با پیروی از راستی و نیک اندیشی و نیروی معنوی فراهم می شود.

بند ۴- ای مزدا اهورا - تو را می ستایم و آرزو مندیم به یاری بهترین راستی و نیک اندیشی و نیروی معنوی همه ما پویندگان راحت بتوانیم پیوسته گوش به فرمان تو داشته باشیم و با استواری تمام پایداری کنیم و به آنچه تو در بهشت گروثمان به ما نوید داده ای برسیم.

به یاری پروردگار می توان در هر کار نیکی کامیاب شد.

بند ۵- از آن فرازین گاه ای مزدا اهورا یاری و پشتیبانیت را برابر قانون اشا به کسانی بخش که پیوسته گوش به فرمان تو دارند و پیام مقدست را به جهانیان می رسانند، چه تنها کمک و یاری توست که می تواند ما را کامیاب گرداند.

فرمان های دین را باید با خردمندی و بدون تظاهر انجام داد.

بند ۶- ای مزدا - من که زرتشت و دوستدار تو هستم آواز خود را با گفتار مقدس مانتره بلند می کنم. آرزو مندم، پیوسته زبانم را با گفتار راستین بیارایی و با خرد پاکت مرا از نکته های باریک

وظیفه‌های دینی‌ام آگاه سازی.

پاکی و نیک‌اندیشی پاسدار آزادی است.

بند ۷- از شما ای فروزگان مزدای توانا و ای پاسداران آزادی - ای اشا و ای وهومن که سزاوار بهترین نیایشید، با سرودهای خود خواهانم که به‌سوی من بشتایید و مرا در انجام رسالت خود به‌درستی یاری فرمایید.

پروردگار را تنها با نیروی ایمان و خردمی توان شناخت.

بند ۸- ای مزدا با دستهای برافراشته و سرودهای ستایش خود که پر از راز و نیاز به‌درگاه توست خواستارم، مرا چون دوستی باوفا و فروتن‌پذیری، تا بتوانم در پرتو اشا (ایمان) و وهومن (خرد پاک) به‌تو نزدیک شوم.

همه باید به‌سوی خداوند خود بازگردیم.

بند ۹- اینک با سرودهای ستایش خود که از روی راستی و پاک‌منشی و نیروی روانی‌ام برخاسته آرزومندم پس از انجام رسالت خود و آشنا کردن مردمان از بهره و سودهای آیین مقدست با سرافرازی تمام به‌سویت بازگردم.

همه آفرینش‌های زیبا و نورانی نمایانگر بزرگی پروردگارند.

بند ۱۰- پروردگارا همه کارهایی که در گذشته و حال انجام داده و می‌دهم از روی پاک‌منشی و راستی است و سرودهای ستایشم از دیدن آفرینش‌های نغز و زیبای تو چون خورشید تابان و سپیده‌دم روشن الهام می‌گیرد و می‌دانم که

همه آفرینش‌ها ستایشگر تواند ای مزدا.

فرمان خدا را باید از روی راستی و پاک‌منشی انجام داد.

بند ۱۱- ای مزدا تا مرا تاب و توانست می‌خواهم ستایشگر تو باشم
- ای فزاینده هستی. آری آدمی تنها از روی راستی (اشا) و
پاک‌منشی (وهومن) می‌تواند کارهایی را که مورد پسند
توست انجام دهد.

وهو خسترگات

یسنای ۵۱

خسترا، نیروی خویشتن داری یا تسلط بر نفس است.

بند ۱- نیروی نیک خویشتن داری نعمت بزرگی است که مزدا به کسی بخشد تا از روی خرد و راستی وظایف خود را به جای آورد. ای مزدا از تو خواستارم که آن را بهره ما بگردانی.

آرمیتی (فروتنی) خسترا (شجاعت معنوی) و وهومن (پاک منشی) وسیله رستگاری است.

بند ۲- ای مزدا اهورا - پیش از همه آفرینش های نیک تو را می ستایم و از روی راستی خواستارم که فروتنی و شجاعت معنوی و پاک منشی را که موجب رستگاری است، به کسانی ارزانی داری که تو را به درستی و بدون روی و ریا ستایش

می‌کنند.

بند ۳- اهورامزدا ستایش کسانی را می‌شنود که در کردار و گفتار به درستی برابر فرمان او رفتار کنند و خود او را در هر کاری الهام‌بخش خود بدانند.

پرسش‌های اشوزرتشت از اهورامزدا!

بند ۴- پروردگارا (از تو پرسشی دارم، چه می‌خواهم به راستی بدانم) چگونه مهر سرشار خود را به پیروان باوفایت نشان می‌دهی؟ از چه راهی به توبه درست یا نادرست گناهکاری پی می‌بری؟

راستی و درستی مردمانی را، که خود را پارسا و پرهیزکار می‌دانند، از چه راهی در می‌یابی؟
نیروی سرشار تو را در کار آفرینش و شهریاری جاودانی تو را در جهان چگونه می‌توان دریافت؟

بند ۵- همه این پرسش‌ها از سوی کسی است که او را به رهبری مردمان برگزیده‌ای - کسی که نسبت به تو فروتن و فرمانبردار است. کسی که می‌خواهد راستی و درستی را به مردم بیاموزد و کسی که خواهان است جهانیان را به رازهای آفرینش و هنجار هستی آگاه سازد.

بند ۶- در پایان اهورامزدا - به کسی که راه نیک را پیروی کرده باشد و زندگانی خود را برای خشنود ساختن او به سر برده باشد پاداش جاودانی خواهد بخشید؟ همچنین زشت کردارانی

که فرمان او را به جا نیاورند به جزای بد گرفتار خواهد ساخت؟

تنها از اهورامزدا باید درخواست برآورده شدن حاجات کرد.

بند ۷- ای مزدا - ای کسی که (سپنتا) زمین (و خرداد) آب و (امرداد) گیاهان را آفریدی. ای کسی که تنها برآورنده نیازهای بندگانی - به من رسایی و نیروی تن و جاودانی روان و خرد پاک ارزانی دار تا پیوسته آیین تو را با استواری و پایداری به دیگران بیاموزم.

بند ۸- هردانا و خردمندی باید دیگران را از پیامد کردار نیک و بد آگاه سازد و بیاموزد که پایان کارهای زشت بدبختی و سرانجام کارهای نیک خوشبختی است.

بند ۹- پاداش و سزایی که اهورامزدا در روز بازپسین به نیکان و بدان می دهد، برای همه ما نشانه آن است که سرانجام بدی چیزی جز بدبختی و پایان راستی چیزی جز خوشبختی نخواهد بود.

بند ۱۰- کسی که در پی آزار و تباهی دیگران است، دشمن نیکی و فرزند دروغ و گمراهی به شمار است. چنین کسی دارای اندیشه ای نارسا و فهمی ناتوان و منشی زشت است. همه باید بکوشیم تا راستی و درستی را در میان مردم رواج دهیم و اندیشه و خرد آنان را کامل سازیم.

دوست اشوزرتشت کسی است که از خرد و راستی پیروی کند.

بند ۱۱- به راستی، دوست زرتشت کسی است که طرفدار راستی و پیرو خرد خدادادی باشد، کسی که خواهان پارسایی و نیک اندیشی است. چنین کسی شایسته هموندی انجمن برادری مغان (موبدان) خواهد بود.^(۱)

گروهی از دشمنان زرتشت به نام کاوی‌ها^(۲) خوانده می‌شدند.

بند ۱۲- پیروان کاوی هرگز زرتشت اسپنتمان را خشنود نساخته‌اند، گرچه افرادی از این گروه کوشیده‌اند با اندیشه‌ای رسا راه نجات خود را در زندگی دریابند و به رستگاری برسند.

پشیمانی پایان کار بدان است.

بند ۱۳- گمراهان و دروغ پرستان که به فرمان خدا و راه درست زندگی ارجی نمی‌نهند و با فریب دیگران آرامش زندگی مردم را برهم می‌زنند، بی‌گمان روز واپسین روانشان بر سر پل چینود به بیم و هراس می‌افتد و از کردار و گفتار بد خویش پشیمان خواهند شد.

بند ۱۴- کشاورزی و آبادانی زمین و پرورش چارپایان سودمند از

۱. انجمن مغان یا موبدان در زمان زرتشت از کسانی فراهم شده بود که با رهبری آن و خشور، در نوسازی دین کوشا بودند و هموندان نخستین آن گشتاسب، فرشوشتر، جاماسب و میدیوماه بودند.

۲. کاوی‌ها شاهزادگان کیانی بودند که پیش از پذیرش دین اشوزرتشت به وسیله گشتاسب کیانی، با آن و خشور به دشمنی برخاسته بودند و گروهی دیگر کرپان‌ها یا پیشوایان دین پیش از اشوزرتشت بودند.

آموزش‌های زرتشت است. کرپان‌ها این پیشوایان دروغین نمی‌گذارند مردم به کشاورزی و آبادانی زمین بپردازند و به جای پرورش دام‌ها قربانی آنان را به مردم می‌آموزند. بی‌گمان در پایان نتیجه‌کردار زشت و بدآموزی‌های خود را خواهند دید و گرفتار دوزخ خواهند شد.

بهشت یا بهترین زندگانی دوجهان بهره‌پارسایان و نیک‌منشان است.

بند ۱۵- همان مزد و پاداشی که زرتشت در انجمن برادری مغان از آن سخن رانده است، بهشت گروثمانی است که اهورامزدا از آغاز مقرر داشته و آن پاداش، تنها بهره‌کسی خواهد بود که پارسا و نیک‌منش باشد.

پذیرفتن گشتاسب دین زرتشتی را.

بند ۱۶- کی گشتاسب به یاری انجمن برادری آیین بهی را با پاک‌منشی برگزید و به راه پارسایی با اندیشه و خرد نیک گام نهاد. باشد که مزدا اهورای پاک برابر قانون ابدی خود همه را به سوی راستی رهنمایی فرماید.

فرشوشتر نیز زندگی خود را وقف خدمت به دین بهی می‌کند.

بند ۱۷- فرشوشتر هوگوه با خشنودی، زندگی خود را در راه خدمت به آیین مقدس پیشکش نمود. بشود که مزدا اهورا او را برای ایمان پاکش، بهره‌راستی و رستگاری ارزانی دارد.

ایمان آوردن جاماسب وزیر گشتاسب شاه.

بند ۱۸- جاماسب هوگوه آن دانای خردمند نیز به آیین راستی

درآمد. بشود که اهورامزدا از برای ایمان پاکش او را از دانش
رسا و منش پاک برخوردار سازد و هم چنین به همه کسانی که
به دین بهی ایمان می آورند، بهره نیک منشی و دانایی ارزانی
دارد.

ایمان آوردن میدیوماه پسرعموی زرتشت.

بند ۱۹- میدیوماه اسپنتمان نیز پس از آن که از روی نیک منشی و
دانش راستین، این دین را پذیرفت، دریافت که برای
خوشبختی دیگران باید در راه آموزش دین بهی کوشا باشد،
چه پیروی از آیین مزدا برای مردم جهان بهترین چیز است.

اهورامزدا پناه و پشتیبان پیروان راستی است.

بند ۲۰- ای کسانی که با اندیشه پاک به ما پیوسته اید و با منش پاک و
راستی و فروتنی در پیشبرد آیین راست و درست کوشا
هستید، بشود که مزدا بنا به وعده خود پناه و پشتیبان همه
شما باشد و به خوشی جاودانی برسید.

به یاری خرد پاک و ایمان درست می توان به حقیقت دست یافت.

بند ۲۱- در پرتو خرد پاک و ایمان درست می توان به حقیقت رسید.
چنین کسی راه راست را در می یابد و با اندیشه و گفتار و
کردار نیک خود همه را به راه راست رهبری می کند. ای
اهورامزدا از تو درخواست می کنم، بخشش و خرد پاک را
به همه ارزانی داری.

ستایش‌ها باید از روی خرد و ایمان و دور از ریا باشد.

بند ۲۲- از میان مردمان، کسی که به درستی و راستی و بدون تظاهر و ریا ستایش خود را به اهورامزدا پیشکش کند، پروردگار دانا آن را به خوبی در می‌یابد - خواه آن ستایش در گذشته یا حال باشد. من چنین کسانی را گرامی می‌دارم و با ذکر نام از آنان سپاس‌گذاری می‌کنم^(۱)

وهیشتوایش گات

یسنای ۵۳

برآورده شدن آرزوی اشوزرتشت در گسترش یکتا پرستی.

بند ۱- برترین آرزوی زرتشت اسپنتمان برآورده شد، چه
اهورامزدا از راه آشا به آیین او زندگانی جاوید بخشید و حتی
آنان که دشمن دینش بودند آن را پذیرفتند و پیروی
می کنند^(۱)

بهترین راه آموزش دین به مردم.

بند ۲- برای خشنودی مزدا باید همه از روی میل با اندیشه و گفتار
و کردار نیک برای گسترش بهترین دین و انجام کارهای نیک
به آموزش مردم پردازند. پیامد این کوشش هاست که کی

۱. منظور کاوی ها یا شاهان و شاهزادگان خاندان کیانی و کرپان ها یا پیشوایان
دین آریایی پیش از اشوزرتشت است.

گشتاسب و فرشوستر هواخواه زرتشت شدند و از سوی
اهورامزدا چون ستوشیانت‌ها^(۱) در آموزش راه درست دین
به مردم کامیاب گردیدند.

آزادی رأی جوانان در برگزیدن همسر.

بند ۳- و تو ای پورو چیست، ای جوان‌ترین دختر زرتشت از
خاندان هچت اسپ، من که پدر تو هستم (جاماسب) را که
یاور دین مزداست از روی راستی و منش پاک به همسری تو
برگزیده‌ام، اینک برو با خردت مشورت کن و در صورت
پسندیدن او، با عشق پاک در انجام وظیفه مقدس زناشویی
بکوش.

پاسخ پورو چیست به پدر پس از اندیشه ژرف.

بند ۴- ای پدر، پس از ژرف‌اندیشی، من (جاماسب) را پسندیدم و
دوست دارم و با ته دل به او مهر خواهم ورزید و او را
به عنوان شوهر آینده خود مانند پدر و بزرگ‌تر و راهنمای
خود خواهم پذیرفت. بشود که مزدا اهورا بخشش
نیک‌اندیشی را همیشه بهره ما سازد.

اندرزاشوزرتشت در مجلس عروسی پورو چیست به نوه‌مسران.

بند ۵- ای نوعروسان و دامادان، روی سخنم با شماست، به‌اندرزم
گوش دهید و گفتارم را به خاطر بسپارید و با غیرت در پی

۱. ستوشیانت یعنی خیرخواه و رستگاری بخش که بعدها به عنوان موعودهای آینده
برای نجات بشر خواهند آمد.

زندگانی پاک منشی بر آید. هریک از شما باید در کردار نیک و مهرورزی بردیگری پیش دستی جوید تا این زندگانی مقدس زناشویی را با شادی و خرمی به پایان رسانید.

دنباله اندرز اشوزرتشت به مردان و زنان.

بند ۶- ای مردان و زنان، راه راست را دریابید و با منش پاک آن را پیروی کنید و هیچگاه گرد دروغ و خوشی های زودگذر زندگی که تباه کننده خوشبختی شما در آینده است نگردید، زیرا لذتی که با بدنامی و گناه همراه باشد چون زهر گشنده ای است که به شیرینی در آمیخته و همانند خورش دوزخی است. با این جور کارها زندگانی گیتی و مینوی خود را تباه مسازید.

دنباله اندرز اشوزرتشت.

بند ۷- ای جوانان و همسران، پاداش پیروی از راه درست و راست زندگی را پروردگار به کسی بخشد که هوا و هوس و خودخواهی و آرزوهای باطل را از خود دور سازد و بر نفس خویش چیره شود، زیرا کوتاهی و غفلت در این راه پایانش جز ناله و افسوس نخواهد بود.

بند ۸- فریب خوردگانی که دست به کردار زشت زنند گرفتار بدبختی و نیستی خواهند شد که سرانجامش خروش و فریاد و ناله است. ولی زنان و مردانی که به اندرز و راهنمایی من گوش دهند آرامش و خوشی زندگی بهره شان خواهد

بود و سختی و رنج از آنان دور می شود و به نیکنامی
جاودانی می رسند.

اهورا مزدا یاور نیکوکاران و درست اندیشان است.

بند ۹- پیروان راه بد مردم نیک را خوار شمارند و دیگران را بر ضد
آنان و امی دارند.

اینان چون فرمانبر نفس خویش اند، دین داران را پست
شمارند و می کوشند تا آنان را آلوده سازند. کیست آن سرور
دادگری که با تمام وجود بر ضد آنان برخیزد. ای مزدا تنها
تو می توانی با نیروی خود دین داران درست کردار و
نیک اندیش را یار و یاور باشی و آنان را نیکوترین پاداش و
مزد بخشی.

یسنای ۵۴

که تنها دو بند دارد در اوستا بنام (اَئیریه مَنه ایشیو) نامیده شده و مانند یتااهو و ئیریو از سرودهای مقدس گات‌ها به‌شمار است. و به قول اردیبهشت یشت بند ۵ و وندیداد از دعا‌های مؤثر و بسیار شریف است. واژه ایرمان به قول فردوسی به معنی چاره‌ساز و درمانگر یا ورد و دعاخوان است، چنان‌چه می‌سراید:

چو موبد پدید اندر آمد زدر آبا او یکی ایرمانی دگر
در این‌جا ایرمان یعنی موبد ورد و نمازخوان (یا موبد قاری)

به یاری پروردگار توانا و با شادمانی ترجمه و تفسیر
گات‌های پاک اشوزرتشت به کوشش این‌جانب موبد
رستم شهزادی پایان یافت اندر روز زامیاد و مهرماه
۱۳۷۵ خورشیدی یا ۳۷۳۴ دینی زرتشتیان.

آیه‌های مربوط به موضوع‌های مختلف

برگزیده شدن اشوزرتشت به پیغمبری	یسنای ۲۹ بند ۶
نخستین موعظه اشوزرتشت	یسنای ۳۰ بند ۱
وجود دو نیروی همزاد	یسنای ۳۰ بند ۳ تا ۷
پیام اشوزرتشت را تا آن زمان کسی نشنیده بود	یسنای ۳۱ بند ۱
لزوم ظهور اشوزرتشت	یسنای ۳۱ بند ۲
مأموریت اشوزرتشت برای ارشاد مردم	یسنای ۳۱ بند ۳
خدا آغاز و انجام همه چیز است	یسنای ۳۱ بند ۱۳
خدا از همه چیز آگاه است و بیشتر از همه چیز سزاوار	یسنای ۴۳ بند ۵ و
پرستش است	یسنای ۴۵ بند ۹
دانا باید راه نیک را به دیگران یاد دهد	یسنای ۳۲ بند ۱۷ و
	یسنای ۵۱ بند ۸
گفتار دانایان درمان بخش دردهای زندگی است	یسنای ۳۱ بند ۱۹
خوشبختی و بدبختی را مردم به دست خود فراهم	یسنای ۳۱ بند ۲۰
می سازند	
بدآموزان گفتار پیامبر را تحریف می کنند	یسنای ۳۲ بند ۹

به‌عنصرهای سودمند جهان باید به‌دیده احترام نگریست	یس‌نای ۳۲ بند ۱۰
منع قربانی	یس‌نای ۳۲ بند ۱۲
منع نوشابه‌های الکلی	یس‌نای ۳۲ بند ۱۴ و
	یس‌نای ۴۸ بند ۱۰
هدف نهایی، رسیدن به‌خدا و محوشدن در اوست	یس‌نای ۳۴ بند ۱۳
خوشبختی از آن کسی است که در پی خوشبختی	یس‌نای ۵۱ بند ۸ و ۱۲ و
دیگران باشد	یس‌نای ۴۳ بند ۱
باید اندیشید که کیستیم، از کجا آمده‌ایم و به‌کجا خواهیم رفت	یس‌نای ۴۳ بند ۷
دومین سخنرانی اشوزرتشت	یس‌نای ۴۵ بند ۱
خدا دوست و برادر و پدر همه است	یس‌نای ۴۵ بند ۱۱
روبه‌روشدن اشوزرتشت با سختی	یس‌نای ۴۶ بند یک
نبرد با بدی و بدکاری	یس‌نای ۴۶ بند ۴
ارشاد و رهبری مردم بر همه فرض است	یس‌نای ۴۶ بند ۵ و ۱۶ و
	یس‌نای ۴۸ بند ۸ و یس‌نای ۵۰ بند ۳
گذشتن از پل چنیود	یس‌نای ۴۶ بند ۱۰
دوزخ مکان بدکرداران است	یس‌نای ۴۶ بند ۱۱
انجمن مغان یا موبدان	یس‌نای ۲۹ بند ۱۱ و
	یس‌نای ۳۳ بند ۷ و یس‌نای ۵۱ بند ۱۶

گشتاسب فرمان‌روای سلسله کیانی که دین زرتشتی را
پذیرفت

فرشوشتر برادر جاماسب وزیر گشتاسب پذیرنده دین

جاماسب برادر فرشوشتر از گروه نخستین پیروان دین

نخستین ایمان آورنده دین میدیوماه پسرعموی

اشوزرتشت

پوروچیست دختر اشوزرتشت و همسر جاماسب

اندرز اشوزرتشت به نوه مسران

انجام رسالت اشوزرتشت

اشوزرتشت به طرفداری از کارگران و ناتوانان برانگیخته

شد

به نام اهورامزدا

نام دهمندان به ترتیب الفبایی

۱- دکتر کامبیز و مهری	استواری	نوادا	امریکا
۲- جهانگیر مؤبدگشتاسب	اشیدری	کالیفرنیا	امریکا
۳- شیرین	اشیدری	ونکوور	کانادا
۴- نریمان	اشیدری	ونکوور	کانادا
۵- رستم و بانو	انوشه	کالیفرنیا	امریکا
۶- فریدون و منیژه	ایدون	ویرجینیا	امریکا
۷- سیروس و گیتی	ایرانپور	کالیفرنیا	امریکا
۸- رستم	ایرانی	کالیفرنیا	امریکا
۹- خدارحم و پروین	آبادی	کالیفرنیا	امریکا
۱۰- دکتر محمد	آقامحمدی و بانو	کالیفرنیا	امریکا
۱۱- پرویز	بردی و بانو	کانزاس	امریکا
۱۲- مزدی	بردی و بانو	فلوریدا	امریکا
۱۳- آقا و بانو	بهرامی پور	کالیفرنیا	امریکا

۱۴- ال جی	پیت و بانو	فلوریدا	امریکا
۱۵- دکتر خسرو	تیگرانی و بانو	ایلی نویز	امریکا
۱۶- دکتر منوچهر	جمشیدی	ایلی نویز	امریکا
۱۷- دکتر ایرج و هما	جهانیان	میسوری	امریکا
۱۸- دکتر داریوش	جهانیان و بانو	کانزاس	امریکا
۱۹- خدامراد و روت	کرمانی	نیویورک	امریکا
۲۰- گیتی	خدیو پارسی	فلوریدا	امریکا
۲۱- دکتر منوچهر و ژانت	خدیو پارسی	کانزاس	امریکا
۲۲- فریدون	خسروی	کالیفرنیا	امریکا
۲۳- دکتر هرمزچی	خسروی	فلوریدا	امریکا
۲۴- شهره	دارووالا	—	—
۲۵- شهریار و دولت	داستانی مبارکه‌ای	تهران	ایران
۲۶- کیخسرو	داستانی مبارکه‌ای	مریلند	امریکا
۲۷- الهیار	دبستانی	واشنگتن	امریکا
۲۸- بومی (بهمن)	دام‌کوالا و بانو	ایلی نویز	امریکا
۲۹- چهر	دستور	کالیفرنیا	امریکا
۳۰- مهری	دیز	فلوریدا	امریکا
۳۱- دکتر گیتی	رستمی	أهایو	امریکا
۳۲- روئین‌تن و روشن	ریوتنا	ایلی نویز	امریکا
۳۳- آندرا	سمیت	فلوریدا	امریکا
۳۴- دکتر رضا	سمعیان	فلوریدا	امریکا
۳۵- هما و ویدا	سهراب	ویرجینیا	امریکا

۳۶-	بهر روز و فریا	شکری	واشنگتن	امریکا
۳۷-	دکتر مهربان و سیمین	شهر وینی	ونکوور	کانادا
۳۸-	مهیار	شهر وینی و بانو	ونکوور	کانادا
۳۹-	دکتر رستم و فرنی	صرفه	کالیفرنیا	امریکا
۴۰-	دکتر سیدعلی و پوران دخت	صفی	فلوریدا	امریکا
۴۱-	دکتر امیر	فاطمی	فلوریدا	امریکا
۴۲-	فریبرز	فره مند و بانو	نیویورک	امریکا
۴۳-	مهربان	فره مند و بانو	نیویورک	امریکا
۴۴-	هوشنگ	فره مند و بانو	نیویورک	امریکا
۴۵-	دکتر لیندا	فیشر	فلوریدا	امریکا
۴۶-	رستم	کدخدا	—	کانادا
۴۷-	سهراب	کدخدا	—	کانادا
۴۸-	دکتر هوشمند	کدخدایان و بانو	ایلی نویز	امریکا
۴۹-	دکتر علی	کسرائیان	فلوریدا	امریکا
۵۰-	دکتر رستم	کوالا	مریلند	امریکا
۵۱-	دکتر برزو	گاندی و بانو	ویسکانسین	امریکا
۵۲-	شهراد	لهراسب	پنسیلوانیا	امریکا
۵۳-	ادی (اردشیر)	منا و بانو	—	—
۵۴-	فریدون	مرادی و بانو	کالیفرنیا	امریکا
۵۵-	دکتر ابوذر جمهر	مزدایی و بانو	ایندیانا	امریکا
۵۶-	سیما	مزدایی	ایندیانا	امریکا
۵۷-	دکتر علی	مکی و بانو	پنسیلوانیا	امریکا

امریکا	—	مکین تایر	۵۸- دین
امریکا	کالیفرنیا	مهرافشانی	۵۹- مرزبان - گوهر - فریرز
امریکا	کالیفرنیا	مهرافشانی	۶۰- فریدون
امریکا	کالیفرنیا	مهرافشانی	۶۱- مهرانگیز
هندوستان	دهلی	موا والا	۶۲- رستم جی
امریکا	—	نوروزیان و بانو	۶۳- دکتر منوچهر
—	—	واینا و بانو	۶۴- هرمز
امریکا	فلوریدا	ولاردو	۶۵- دکتر راس
امریکا	فلوریدا	ولی زاده	۶۶- دکتر واسع
امریکا	فلوریدا	هروسف	۶۷- سیروس
امریکا	فلوریدا	هروسف	۶۸- دکتر کیخسرو
امریکا	فلوریدا	هروسف	۶۹- مروارید
امریکا	فلوریدا	هروسف	۷۰- مزده
امریکا	فلوریدا	هروسف	۷۱- دکتر هوشنگ
کانادا	—	همتی	۷۲- مهندس بابک
امریکا	فلوریدا	یاوری	۷۳- دکتر مرتضی
امریکا	فلوریدا	یثربی	۷۴- دکتر حسین و خدیجه
امریکا	کالیفرنیا	یزدانی	۷۵- دکتر گودرز و مهری
امریکا	کالیفرنیا	یگانگی	۷۶- ایراندخت
امریکا	—	گیو	۷۷- بنیاد رستم
امریکا	نیویورک	۷۸- شرکت سهامی مهربان و شیرمرد	۱۲۴
		۷۹- همکیش نیکوکار توسط بیک مهر	

نام دهشمندان به یادبود روان شادان (چاپ اول)

۱- دکتر منوچهر جمشیدی به یادبود روان شادان:

خداداد و شیدا جمشیدی

۲- دکتر منوچهر خدیو پاریسی به یادبود روان شادان:

سیمین دخت رستم کشاورزی - کتایون خداداد خدیو
پاریسی - ژاله ارسطو جوانمردیان، مانکجی بهرام
جوانمردیان - اردشیر کشاورزی - بیژن کشاورزی
۳- خدامراد کرمانی به یادبود روان شادان:

کیخسرو خدابخش سروشیان - خورشید سروشیان -
برادرانش خدایار کیخسرو سروشیان - جمشید کیخسرو
سروشیان - رستم کیخسرو کرمانی - خدارحم
کیخسرو سروشیان کرمانی و خواهرانش زمرد و زربانو
کیخسرو سروشیان

۴- دکتر ابوذر جمهر مزدایی به یادبود روان شادان:

بهمن دینیار مزدایی - فرنگیس مزدایی

۵- سیما مزدایی به یادبود روان شاد پدرشان:

مانکجی کشاورزی

۶- دکتر کیخسرو هروسف به یادبود روان شاد دایی شان:

کیخسرو اردشیر خسرویان

۷- دکتر هوشنگ هروسف به یادبود روان شاد پدرشان:

مهربان خدامراد هروسف

دهشمندانی که ما را در چاپ دوم این کتاب یاری کرده‌اند

- ۱- مهندس داریوش اورنگی به یادبود روان شاد:
مهربان بهرام اورنگی
- ۲- دکتر رستم بهیار به یادبود روان شاد:
شهربانو خداداد مستغنی
- ۳- دکتر خداداد مستغنی به یادبود روان شاد:
شهناز جهانگیر فرامرزی
- ۴- فرین ملک‌پور به یادبود روان شاد:
شهید پرویز کیخسروآبادی
- ۵- مهندس نریمان مولایی به یادبود روان شادان:
سهراب بهمن مولایی - عشرت کیخسرو کاووس‌زاده
- ۶- دکتر پرویز هورشتی به یادبود روان شاد:
خدارحم خدابخش هورشتی
- ۷- نیکوکار زرتشتی

